Nagyvárad, 1905. XI. évfolyam 252. szám. Vasárnap, november 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apácza-utcza 2.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 4.

Földtehermentesités.

(K. Ö.) Megirtuk, hogy a kormány a földtehermentesitési akcziót a biharmegyei cséffai járásban kezdi meg, 30,000 korona 5½ százalékos törlesztéses kölcsönt bocsátva rendelkezésre a földtehermentesités keresztülvitelére.

A földtehermentesités kérdését az agráriusok hozták forgalomba. Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség érdemekben gazdag igazgatója könyvet is irt róla. Maga a gazdaszövetség pedig agitált az eszme mellett. Még sem gondoltuk, hogy a földtehermentesités gyakorlatilag oly gyorsan megvalósittassék. Igaz, hogy nagyon szerény kezdettel, nem is oly intézmény szerüleg, mint azt az agráriusok kigondolták. De azért kezdetnek mégis csak kezdet.

Nézetünk szerint azonban az akczió megkezdésére a cséffai járás nem szerencsés választás. Vagy a rendelkezésre bocsátott összeg nem elegendő. Mert ha a cséffai járásban csak 30 ezer koronát lehet konvertálni, akkor boldognak mondhatja magát a cséffai járás. Avagy csak egy nehány kisbirtokos terheit akarják konvertálni?! Akkor pedig nem sokat fogunk megtanulni az eredményből. Mert a tehermentesitésben egyszerre minél több gazdát kell részesiteni, kik különböző gazdasági és egyéni kvalitásokkal birnak. Csak ezen az uton lehet megtudni, hogy a tehermentesités segitségével a szorgalom, iparkodás és derekasság mennyiben járult hozzá a gazdasági boldoguláshoz.

A tehermentesités fogalmával nálunk nincsenek tisztában az emberek. A legtöbben azt hiszik, hogy oly dologról van szó, mely a köz megterhelésével a mezőgazdák terhein akar segiteni. Vagyis azt hiszik, hogy a földtehermentesitést a többi kereseti ágnak kell megfizetni. Pedig nem erről van a szó. A földtehermentesités csak azt jelenti, hogy a földre nehezedő sulyos adóságok kisebb kamatu adóságokra változtassanak át. A kisbirtokos kapjon ugyanazon kamatra törlesztéses kölcsönt, mint akár a nagybirtokos Kapjon tehát olcsó, hosszu lejáratu és a földbirtok természetének megfelelő kölcsönt. Ilyent ma nem kaphat, azért pusztul a kisbirtokososztály, azért lesz mozgóvá a föld és támadnak azok a társadalmi megrázkódtatások, melyek nemzeti erőnket próbára teszik. Támad ugyan az elpusztult kisbirtokos nyomában uj osztály, de a réginek nemzethüsége, gazdasági és egyéni kitünő kvalitása nélkül.

A kisgazdaosztály pusztulása közvetlenül érinti a nemzeti létet, az államot. A leghüségesebb és egyuttal legerősebb államfentartó elemről lévén szó, az államnak kötelessége ennek az elemnek fenmaradását biztositani. Ha másképp nem, hát áldozatok árán is. De itt erről nincs szó. Arról van szó, hogy az állam hivja életbe azokat az intézményeket, melyek a konverziót keresztül vigyék. Ezt az államtól megkövetelni joga van annak az osztálynak, melynek fenmaradásától függ az állam fenmaradása, melynek önállóságától függ a nemzeti irányban fejlesztett állam fenmaradása, melynek szabadságától függ állami önállóságunk és szabadságunk.

Az adósságok terhe azonban megölője az önállóságnak, a szabadságnak, a fenmaradásnak. Az eladósult földbirtok nem teljesitheti sem szocziális, sem politikai feladatait. És ha az állam politikai és gazdasági berendezkedéseiben oly irányban fejlődött, hogy a kisbirtok eladósulásának ily óriási arányban kellett bekövetkeznie és ebben ki kételkedhetnék — akkor az államnak elsőrangu politikai és gazdasági feladatai közé tartozik törvényhozásilag biztositani a földtehermentesitési akcziót. Ne adjunk okot a parasztnak arra, hogy megbánja azt a szabadságot, melyet elődeink nemes felbuzdulásukban neki adtak.

Ötletszerü munka helyett azonban, tervszerü, nagyszabásu mentési akczióra van szükségünk.

A politikai válság.

Tisza és Gajári.

Tisza István gróf levet irt *Az Ujság* szerkesztőjének, *Gajári* Ödönnek. Ebben a levélben válaszol Kristóffy Józsefnek és Gajári Gézának.

A levél igy szól:

»A Lloyd-klubban megalakult a konzervativ párt« ugymond Kristóffy József s a sza-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az élet költészete.

— A Magyar Szemle emlékalbumából. —

Irta: **Prohászka Ottokár.**

Az esztergomi uj vashid kapaszkodóján iparkodtam fölfelé. A régi hajóhid a parton gyászol. A tuloldalon a káposztás-hajók elnyuló alakjai sötétlettek s a parton tüzek égtek. Az üstök körül asszonyok settenkedtek s szürös atyafiak ültek köröskörül, ki zsákon, ki tőkén s a föl-föllobbanó tüztől majd kipirosodtak, majd elsötétültek. Egy helyen énekeltek; a széles viztükör fölött kellemesen lejtett át a dal, tisztán csengett, mintha jöttében megfürdött volna. Aztán megint csend lett; pillanatnyi benyomásnak szárnyain jött sellünt.

Az élet nagyjában csupa pillanatnyi benyomásnak szövedéke: harmonikus lélekben tehát dalfüzérré válik. Tarka változatok lejtnek át a lelken: vidám és szomoru, meleg és ködös dalok. A Gerecse-hegy mögött leáldozó nap, a basilikának holdfényben ragyogó keresztje, az esti Dunaparton a vadludak távoli gágogása, a száguldó vonat, a villamos fényben égő utczák, egy sistergő rakéta, a télnek akanthusz levelei jégcsillámos ablakomon: pillanatnyi benyomások keltői, lelkünk felvillanyozói, mindmegannyi röpke dalok. De hát csakis dalfüzér az élet? Nem zsongnak-e benne zsoltárok? Nincsenek-e benne hősköltemények?

Fönt álltam a hidon, a tehnika e remekelésének kihivó polczán; gyönyörü, merész ivek domborodtak fölöttem; az ész diadalának villamos benyomásai lejtettek idegeimen, mindmegannyi lendületes, hangtalan dal s mégis ugy látszott nekem, hogy ezek csak az élet felületének gyürözö karikái s tehnikán és tudományon, kulturán s vivmányokon tul kell a zsoltárt, az élet mély áramát s a hősköltemenyt, a lélek diadalát keresni. Ezek a merész hidak, ezek a Dunát szelő hajók, ez a fenyükoczkás ut s a rajta eldobogó fogat, ez a kulturális világ pillangó-lelkeivel, tréfáival s könyeivel csupa karika, csupa gyürü és fodor; de alattuk törtet előre az élet komoly, föltartózhatatlan, ócze-i ánokat kereső árja.

Igen; eltaláltam. A szürületben kisértetesen mozgó folyamra néztem s világos lett előttem, hogy igazam van. Mert mihez hasonlitson az élet inkább: vajjon e fejedelmi folyamhoz, mely hegyekből jön, szirteken habzik, csendes méltósággal folyik, emberkéz nem hajtja, ócze-ánba szakad; vagy a folyam felületén játszodozó karikákhoz és fodrokhoz. A fodrok a dalok; támadnak s elsimulnak; a zsoltár a mély áram, mely halk suttogásban, óriás erőkifejtésben siet az ócze-ánba. Stoikus méltósággal s háboritlan törhetlenséggel halad, mindegy neki, vajjon kalibák és szerb hidasok tükröződnek-e benne, vagy a magyar parlament s az elevátorok; mindegy neki vajjon hullákat gördit, vagy aranyporral játszik; vajjon fahidak alatt siklik vagy vas,-láncz-és sodronykötél-hidak alatt siet; mindegy neki, vajjon a Csallóköz unalmas füzesei fodrozzák lenyuló ágaikkal, vagy a visegrádi kertek s a Margit-sziget rózsaszirmait kapdossa, mindegy neki, vajjon a tutajok lehámozott szál-

Minden verseny kizárva. Szőnyegáruházamban,
mely látványosság számba megy mindennemü futó, ebédlő és salonszőnyegek, u. m. smyrna, argamau, astmister, tapesterie, velvet, hollandi, manilla, kiderminster, cocus minőségek a költözködési idény alkalmából kedvezményes árak mellett beszerezhetők. — Trieszti linoleum (bőr vásznak) gyári raktára. — Pinkafői és gácsi pokróczok legolcsóbban..

CZILLÉR IMRE
nagyáruháza, Olaszi, Fő-utcza, Fiók üzlet Szt. László-tér.
Telefon: 232. Telefon: 232.

badelvüpártnak az általános szavazati jog ellen való állástoglalását konzervativ zászlóbontásnak nevezni.

Nomina sunt signa és én nem nagyon bánom, akárminek nevezni is el Kristóffy a pártnak ezen becsületes ragaszkodását eddig elfoglalt álláspontjához, de arra kérem, ne feledje el, hogy ezt a konzervativ zászlót egészen a legutóbbi időkig velünk együtt bontogatta s buzgó politikai közege volt annak a kormánynak, mely az általános szavazati jog behozatalának a leghatározottabban ellene szegült.

És igazán mély meghatottsággal vettem volna arról is tudomást, hogy Gajári Gézát egész multja és eddig mindenütt nyiltan hirdetett elvei kényszeritik pártunk elhagyására, ha ki tudnám emlékezetemből törölni azt a tényt, hogy multjának és elvei hirdetésének legalább is jelentékeny része a radikális jelszavak s ezek közt különösen az általános szavazati jog ellen elhangzott miniszterelnöki kijelentések buzgó helyesléséből állott.

Hát ám hagyják el azok az urak a szabadelvüpártot, akiket most szállott meg a szentlélek, vagy akik most látják időszerünek, hogy feltárják és kövessék eddig gondosan magukba zárt radikális meggyőződésüket, de aki ilyen körülmények között ilyen frontváltozást csinál, talán mégis tartózkodhatnék attól, hogy ilyen szemrehányásokkal illesse elhagyott elvtársait.

Még csak egy szót: »Az obstrukczió mindenütt virágzott, ahol szük a választói jog és mindenütt megszünt, ahol a parlamentárizmust az általános választói jogra fektetik. A belga, a franczia, a német, az olasz példák legalább ezt igazolják«.

Vegyük jól figyelmünkbe Kristóffynak ezen igen érdekes nyilatkozatát, mert valóban nehéz a tényekkel homlokegyenest ellenkező állást ilyen kevés szóban ilyen szabatosan kifejezni.

Aki csak némileg ismeri a parlamentek történetét, az tudja, hogy a parlamentárizmusnak a rendszeres botrányokban és az obstrukczióban nyilvánuló nagy belső küzdelmei a XIX. század második felében kezdődtek s a legtöbb helyen e század elején vivták döntő csatáikat.

A legtöbb helyen megelőzte azt a demokratikus reform, de fellépett e betegség különböző választói jog alapján szervezett parlamentekben is s megnem szünt sehol, ahol oly házszabályok alkotása által nem tétetett lehetetlenné, amelyek kellő hatalommal ruházzák fel a többséget és az elnököt.

Kiváncsian várom a belga, franczia, német és olasz példát ez állitásom megczáfolására, de addig is megjegzem, hogy:

1. Francziaországban soha nem volt s nem is lehetett igazi obstrukczió, mert ez ab ovo lehetetlenné tették a képviselőház házszabályai. Igenis voltak a parlamentárizmust mélyen megrenditő botrányok; de kizárólag az általános szavazatijog behozatala után.

2. Németországban egyetlenegy obstrukcziós kisérlet volt. Ezt, mint tudjuk, a szocziáldemokraták rendezték az általános szavazati jog alapján választott Reischtagban.

Azt hiszem, egyelőre elég lesz ennyi azon kérésem indoklására: hagyjanak az általános szavazatjog hivei békét a külföldi példáknak.«

Kristóffy nyilatkozata.

Kristóffy egy interjuv folyamán első sorban arra felelt, vajjon csakugyan karhatalommal akarja-e a kormány keresztülvinni a főispánok beigtatását.

— A kormány — mondotta a belügyminiszter távolról sem gondol arra hogy a beigtatásnál karhatalom, vagy ehhez hasonló erősebb eszközök vétessenek igénybe. Mert még mindig bizik a törvényhatóságok törvénytiszteletében s azon hagyományos felfogásában, mely a korona jogait mindig tiszteletben tartotta.

Az emlegetett közigazgatási sztrájkra vonatkozólag Kristóffy igy nyilatkozott:

— A közigazgatási sztrájk, amennyiben az alkotmányvédő bizottság részéről jön, üres fenyegetés, amelynek a tisztviselők felülni nem fognak. Ám ha mégis találkoznak ilyenek, amit nem hiszek, van elég kvalifikált ember az országban, akik szivesen fogják a szolgálatot vállalni.

— A haladó párt alakulásáról és czéljáról ezt mondotta:

— A kormány arra nem számit, hogy a parlament akármelyik pártjából tömegesebben csatlakoznának a haladó-párthoz. Már csak azért sem, mert azok más programmhoz vannak lekötve. A haladó-pártot a kormány általános választások utján akarja voltaképen megalakitani s reméli, hogy programmja alapján ez a terve sikerülni fog. Egyelőre a haladó-pártnak szerves alakulásáról nincs szó.

Arra a kérdésre, várható e rövidesen a választási törvényjavaslat benyujtása, Kristóffy ezeket mondotta:

— Az általános titkos községenkinti választásról szóló törvényjavaslatot az ide vonatkozó összes előmunkálatokkal a kormány deczember tizenkilenczedikén a Ház asztalára le fogja tenni. Kizárt feltevés, hogy a kormány rendelet utján akarná életbeléptetni az uj választási törvényjavaslatot.

Ilyenre a kormány nem gondol, egész programmját törvényes és alkotmányos uton akarja megvalósitani. Az uj választási jog, hatalmas átalakitó erejében bizik a kormány mert annak eredménye más nem lehet, mint igazán az egész ország és nép érdekében dolgozó parlament megteremtése.

Végül hangsulyozta a belügyminiszter, hogy az uj választások mindenesetre meg lesznek, az időpontját azonban — ugymond — egyelőre nem lehet meghatározni.

A kolozsvári installáczió.

Bis repetita placeut. Teleki Kolozsmegye és Kolozsvár szabadkirályi város törvényhatóságának uj főispánja nem érte be a különös fogadtatással, amelylyel tegnapelőtt a vármegyeháza fogadta. Tegnap elment a városházára is — bemutatkozni, hogy hasonló jókban részesülhessen. Ugy látszik megkapta, amit keresett, mert a városházán is nagyon megörültek a szokatlan szerencsének.

Tudósitónk a következő részleteket közli velünk az installáczióról:

Kolozsvár város törvényhatóságánál óriási izgalmak közt folyt le a főispáni beigtató közgyülés. Már az ülés előtt Apathy István dr országgyülési képviselő kikelt az ellen, hogy a padokat sürün foglalják el a tisztviselők. —

---

fáit, vagy a szalonhajók bordáit mozgatja; mindegy neki, vajjon a hajó födélzeten ingerkedő angol missek kolibris kalapjait, vagy a tutajos tótok bocskorát görditi. Ez a folyam tehát mint az élet zsoltára s fodrai mint az élet röpke dalai. Dalfüzér az egész tarka élet, de hol, merre zug a zsoltár?

A hid egyik bordáján, bár este volt már, két olasz dolgozott; egy szeget igazitottak be jobban a vashálózatba.

— Ép ma négy hónapja, — mondá az egyik, ki fönt állt, — hogy Antonio onnan a középső oszlopról lebukott. «Santa Maria,» kiáltotta s a viz elnyelte; föl se vettette többé.

— A mérnök is hallotta, — mondá a másik, ki lent állt, — s azt mondta róla, hogy a feleségét emlegeti.

— Emlegethette is. Szegénynek három gyermeke van otthon s őt a halak eszik. Nehéz volt a szive s azért ugy bukott le a vizben, mint a kő.

— No ezt ne monojuk meg otthon; mondjuk, hogy eltemették. Neki mindegy s a többinek akik gyászolják jobb minél kevesebbet tudni.

— Jól van, mondjuk.

Még egy darabig kalapáltak, azután, az, ki Antiniót szóba hozta, utolsót ütött a szegre.

— Igy eltart száz évig.

— Száz évig? Sok lesz. Miből él akkor a munkásember?

Három muzslai atyafi baktatott most a hidon, tarisznyával vállukon; a hidat tegnapelőtt, mikor másodszor mentek át rajta, kicsit még bámultak, de ma már rá se hederitettek; különben is igen élénk beszélgetést folytattak.

— Tudja mit szólt? — mondja a középső — azt mondta a fiának: halál előtt állok s nem tudom, hogy mi lesz ott tul velem; de azért a rétet ki ne add; megesküdtem, igaz, hogy hamisan; de azért a rétet ki ne add.

— Hát most minek neki? Isten legyen neki irgalmas.

Ezt a titkot bárki is hallhatta; kopogásuk decrescendo hangzott, minél inkább távoztak; azután elhalt az országut porában.

A hidon könnyü hintó gördül Parkány felé: 20—30 méteres mélységek fölött két hölgy dől a párnáiba s cseppet sem ideges; mikor ez óriás párhuzamos vasabroncsokon fogatukkal végigságuldnak a Duna fölött, szinte dagad az élvezettől a lelkük s ütemet ver hozzá a paripák tompa dobogása. A szem elnéz messze a sik tükrön, sietö gyorsáram siklik a hidoszlopok alatt, melynek tükrét előbb hetven hidhajónak orrahasogatta. Azelőtt meg hid sem volt s a partokat sem kérte senki a folyamtól számon. Még azelőtt ott fönn a Géta hegy lábánál hömpölygött, hol most falu s puszta terjeng és a római czenturio a lejtőn fölállitott táborból vitte le usztatni lovait. Még előbb őskori erdők pompáztak errefelé, csendjükben mocsarak terjengtek; az erdők elsülyedtek s kőszén lett belőlük és most bányászok emelik ki kővé vált sudaraikat, üveghuták olvasztják hevükben a kovát s vonatok dübörögnek temetőjük fölött.

— Mily pompás, mily nagyszerü, — gondolja a két hölgy, — igazán ur az ember.

— Ki volt ez, a ki most ment el mellettünk? — szólitja meg az idősbik a fiatalabbat. Nemde szomszédunk özvegye?

A másik hátranézett.

— Igen, az az. Szegény asszony. husz év óta igy nyomorogni.

A huszévet szenvedő lassan lépegetett. Nem nézte, hogy min jár és hogy mikép kovácsolták össze. Az ő gondolatai azon jártak, hogy 20 krajczárt vagy 24-et követeljen-e a varrásért, melyet kendőjébe kötve visz. De lelkiismerete föltámadt: «Isten ments! Sok lesz» s a 20 krajczárnál maradt.

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó czég szives tudomására adja nagyrabecsült vevőinek és a nagyérdemü közönségnek, hogy az **őszi idényre a legujabb és legdivatosabb angol, skót és Homespon,** valamint angol double **mellénykülönlegességei** megérkeztek, a mely raktár dús választékban a nagyérdemü közönség rendelkezésére áll. **Elönyös ruhabérlet-táblázattal** a czég szivesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a czég eddigi jó hirneve is kezeskedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó czég NAGYVÁRAD, Fő-utcza, zárda-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

Nincsen-e dolguk? — kiáltotta. Panaszolta, hogy Richter egyetemi tanárt nem akarták beengedni.

— Nem nyilvános ülés ez? Talán zárt ülés!

Most *Pistory* képviselő jött, kit óriási éljenzéssel fogadtak. Magából kikelve panaszolta. hogy a rendőrök nem engednek be országos képviselőket sem, mint pl. Vertán Endrét.

Szvacsina polgármester mentegetődzik, hogy óvó intézkedéseket kellett tenni, mert hely kevés, nem férnek el.

Izgatott hangulatban nyitotta meg az ülést 1/4 12-kor a polgármester. Felolvastatta a volt főispán felmentését és bucsulevelét. Fekete Béla tanácsos inditványozza, érdemeit jegyzőkönyvbe vegyék, arczképét festessék meg.

Kecskeméti I. egyetemi tanár vázolta Béldi érdemeit, ugy szintén *Pistory*. Előbbi gunyosan emlékezett a haladópártról és kormányról, mely mindent felajánl, de nem kell senkinek. Béldinek se kellett. Ez különös érdeme. (Óriási taps.)

Szamosi János egyet. tanár szerint ez nem különös érdem. Béldi már egy éve akart távozni. (Zajos ellentmondás.)

Fistory lelkesen szól Béldiről, végül elfogadják az inditványt. Most következett *Teleky* főispán kinevezésének kézirata. Már említésénél viharos abczug, levele!)

Apáthy István: Vigyázzunk, ellenség zörget, zárjuk be a kaput a császári biztos előtt, ne bocsássuk be, ez a mi várunk. Inditványozza: fejezze ki a törvényhatóság bizalmatlanságát a főispán iránt. Tiltakozzék kinevezése ellen. Az esküt ne vegye ki tőle. A polgármester kijelenti, törvénytelenséget nem követ el.

A kozsvári installáczió fiaskójáról a következő ujabb értesüléseket vettük telefonon:

A közgyülés azután Apáthy határozati javaslatát elfogadta. Szvacsina polgármester ujból kijelentette, hogy nem akar törvénytelenséget elkövetni s ezért nem is hirdeti ki a határozatot.

Fölkiáltások:

— *Elfogadtuk, tessék enunciálni!*

A polgármester 10 perczre fölfüggeszti az ülést. Azok a bizottsági tagok, akik az ajtóknál állanak, hogy senki idegen be ne férkőzhessék a terembe, nem hagyják el helyüket. *Tutsek* Sándor tulkiáltja az általános zajongást:

— Még a szuronyok előtt sem hátrálunk meg. Szünet után a közgyülés ragaszkodik álláspontjához, hogy az uj főispánt nem fogadja el. Félórai szünet után *Szvacsina* polgármester kijelenti, hogy a közgyülést elnápolja. A közgyülés tehát véget ért anélkül, hogy a beiktatás megtörtént volna. Az egyétemi ifjuság este fáklyásmenettel tisztelte meg az ellenzék vezérférfiait.

Lemondó főispán.

A belügyminiszternek Baja város passziv rezisztencziáját másodizben is megsemmisitő leirata ma érkezett a polgármesterhez, ki a f. hó 8-iki közgyülés elé terjeszti a leiratot. *Bezerédi* István főispán telefon utján értesitette a polgármestert, hogy ő főispánságtól megvált és és a küzgyülésen nem jelenik meg.

Székelyhidon tilos a puska.

Beállit egy szürös atyafi egyik ügyvédhez.

— Adjon az Isten jónapot!

— Kendnek is. Mi jóban jár?

— Jóban? Nem igen szoktam én jóban járni a tekintetes urhoz. Ehun a!

Azzal kigombolta a bekecset, a bekecs alatt a mellényt, az alatt a lajblit s ennek a belsejéből kikerült a következő irás:

A székelyhidi járás főszolgabirájától.

386—1905. Ft. eng.

Sárosi Imre érolaszi-i lakos fegyvertartási engedély iránti kérelme.

Véghatározat.

A jegyzőkönyvben jelzett 1 drb. 2 csövü fegyvertartására, a fegyvertartási engedélyt nem adom meg.

Kérvényezőnek egyben meghagyom, hogy a birtokában levő 1 drb. 2 csövü vadász fegyvert jelen végbatározat kézhezvételétől számitott 8 nap alatt hivatalomhoz adja be, mert ellenkező esetben azt tőle elkoboztatom s vele szemben az 1062—1904. sz. szabályrendelet 16. §-át fogom alkalmazni és a szerint fogom büntetni is.

Indokok.

Miután oly egyénnél, kinek vadászterülete nincs, a vadász fegyver könnyen vadászati kihágás elkövetésére vezetne, de meg a vagyon és személy biztonság szempontjából pisztoly vagy forgó pisztoly tartása is teljesen megfelel a czélnak a lőfegyver tartására a szabályrendelet 2. § a alapján az engedély kiadható nem volt.

Jelen véghatározat kérelmezőnek azzal közöltetik, hogy ez ellen 8 nap alatt Alispán urhoz czimzett, de hivatalomnál beadható felebbezéssel élhet.

Székelyhid, 1905. október 18.

N. N.
szolgabiró.

— Instállom; magyarázta az öreg. Hatvan év óta mindig van fegyverem és fegyverengedélyem. Csak egyszer vették el a puskámat: 1849. után. Hát most is ugy vagyunk?

*

Mi nem tudjuk, de Fejérváry sem tudja, hogy vagyunk, mert ugy sohsem volt, hogy sehogy sem lettünk volna. Tény azonban annyi, hogy a székelyhidi főszolgabiró az ilyen fegyveres engedély megtagadására a fenti, kiváló bölcsességre valló indokolással ellátva blankettákat ajánlatott s azok alapján sorban szedetnő befelé a puskákat. Mert hát a puska vadászati kihágás elkövetésére vezethet s védekezésre elég egy kis pisztoly is.

Ezek után nem fogunk csodálkozni, ha a székelyhidi főszolgabiró a következő dolgokat fogja beszedetni:

A *késeket és villákat.* Mert ezek könnyen sutyos testi sértésre, sőt szándékos emberölés elkövetésére is vezethetnek, enni pedig lehet kanállal is.

A *Télikabátokat.* Mert ezek könnyen télikabátlopásra vezetnek, kivált télen, öltözéknek pedig elég a felöltő is.

A *zsidó korcsmárosokat.* Mert ezeknél könnyen közcsendháboritás történik, inni pedig lehet otthon is.

Az *anyósokat.* Mert ezek könnyen válóperekre vezetnek, az ügyvédek pedig megélhetnek egyébből is.

Megélhetnek pl. abból, ha a székelyhidi főszolgabirói bölcseségnek véghatározatait megfelebbezik.

Adolár.

«Szegény asszony» . . . Ezt gondolják még mindig azok a ketten a száguldó fogaton, de csak ugy csendben. Hid, mélység, sima tükör, fenyükoczkás ut, lódobogás elmosódtak lelkükben, figyelmük a szegény asszony huszéves szenvedésére irányult. A tehnika remekléseí, hidak, telefonok, a strázsahegyi üveghuta villamos fénye a látóhatáron csak kellemes fölvillanyozás-számba ment; de a szegény aszonyban mintha csak más tiszteletre méltó hatalom haladna el mellettük, melynek mindegy, vajjon vas, vagy fahidon jár; vajjon a mükiállitások pálmafái, vagy a márianoszrai völgy borókafái alatt pihenteli nehéz fejét Az élet terhe nehéz: azt dalba foglatni nem lehet; annak zsoltára kell.

A szegény asszony nyomában három cseh munkás lépdelt batyuval hátukon; mennek üveget fujni a Stárazsahegy alá. A huta villamos lámpái megvilágitják a látóhatár finom ködét; de oda már nem érnek. Lassan czammognak; könnyü a batyujok s üres a gyomruk; de az üres gyomor a legnagyobb teher; Góliátok roskadnak alatta.

A szegény asszony s a három cseh egymásután kopogtak az üresedő utczákon a szegények lakásai felé. Egy ronda ház falára rá golt mázolva, hogy «Szálló.»

Kevés vártatva már a «Szálló» egyetlen helyiségében rendezkednek. Kenyerük nincs, tehát aludni akarnak. A vénasszony aki légypellyes lámpással kisérte be az ajtótól a szobába a három vándort, kifujta a gyertyát, mert a szobába a holdvilág szolgált. beszedte a kétgarasokat s a mint jött, csoszogva távozott.

Két három padra rongyos pokrócz volt teritve s alattuk sok mindenféle czók-mók rejtőzött; az egyik ily ágyon hosszu, ösztövér kutya hevert s laposokat pillantott a vendégekre, k k alighanem őt onnan kizavarják.

«Nem méssz innen!», förmed rá az egyik s batyujának szijjával megüti a fölczihekedő kutyát.» Hát még a kutya is bántja a szegény embert?» A kutya leugrott s a sarokba telepedett.

Az ágyak kemények voltak, mert pénzsáknál keményebb a rongy s a legnehezebb fej a proletár feje és ezt a terhet vashidak se birják, a világ bordája is beszakad alatta. A padok le nem szakadtak, csak ropogtak, mikor a három vándor elnyujtózkodott rajtuk.

Aludni akartak, de fáztak; össze kuporodtak s minden rongydarabbal takaróztak; a takarót szorosan testük alá gyürték. Asitoztak és dideregtek.

«Hát van esze ennek a Az stralovicznak, hogy össze vész a világgal s mikor az ember ellenségünk, a kutyától sem fogadja el a jót!» mondja a szélső türelmetlenül. «Tudjátok-e, hogy segitek én magamon? Ide hozom azt a kutyát, hadd melegitsen», s azzal leugrott és a sarok felé tipegett. «Gyere ide, kutyuska! Gyere! Melegits! S a kutyát megfogta s magához fekteté.

Nemsokára a stralovicz megszólalt: »Te! Nem adnál egy keveset abból a kutyamelegből?« s ő is hozzá huzódott.

Oh be jó, ha az embert legalább az állat melegiti.

Azokból a mélységekből, melyekbe az élet terhe vonszolja az embert s azokon a meredek utakon, melyeken a küzdelmes lét fölvezet: hallani a *zsoltárt.* Ez a zsoltár hitünk homályában, reményeink s küzdelmeink pálmalombjai s bánataink mirtuságai alatt suttog, koltái könnyekkel vannak beeresztve szivünkbe s kiváltkép a szenvedésnek s a szegénységnek van privilégiuma arra, hogy szótlan énekeit meg-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle radio-activ
Használata valódi áldás gyomorbajosoknak
és székszorulásban szenvedőknek.
Igmándi keserüviz
az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt
teljesen rendbehozza.
Csodálatos gyógyerejét az igmándi viz **radium** tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárnál össze nem tévesztendő a közönséges keserüvizekkel. — Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél, **Komáromban**. Kapható ***Nagyváradon,*** minden jobb gyógyszertár és füszerüzletben, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. **Az egyedüli természetes keserüviz, amely kis üvegben is kapható**

Az orosz forradalom.

A tüz mintha lokalizálódnék. A hét első napjaiban a birodalom legkülönbözőbb pontjain zavargott a türelmetlen nép s főként a proletáriátus és a zsidók. Ma már a forradalmi lángok továterjedése mintha megszünt volna. Sőt ha egymástól messzefekvő pontokon is, mégis mindinkább kevesebb területekre konczentrálódik a pusztitó szenvedély. Moszkva, Kiev, Odessza és Varsó azok a forradalmi góczpontok, ahonnan ezuttal jelentés érkezik. Kisenevről nem érdemes beszélni. Pétervár csöndesnek látszik. Itt még a czár trónralépésének évfordulóját is ráérnek megünnepelni. Jellemző azonban az orosz forradalmárok genfi gyülése. A lelkiismeretlen izgatók a szabad Svájcz oltalma alatt bujtogatják és kergetik halálba otthon levő honfitársaikat.

Távirati értesüléseink a következők:

Az amnesztia.

Budapest, nov. 4. (Saját tud. távirata.) Pétervárról jelentik: A czári amnesztiát elrendelő ukáz felsorolja a politikai elitéltek ama kategóriáit, akiknek teljesen megkegyelmeztek, más sulyos büntetésre itélt egyéneknél pedig a büntetést tetemesen leszállitják. Politikai kihágásoknál a vétkesek teljes kegyelmet kapnak.

A czár trónralépése napját ezuttal először nagy fénynyel ünnepelték az immár szabad, Oroszországban. A házakat fellobogózták, az utczákat virágfüzérek kötötték össze és sok ablakban gyertyák égtek.

Vérengzések Moszkvában.

Moszkvából jelentik, hogy Baumann munkásvezérnek tegnapi temetése borzalmasan végződött. Éjjel 11 órakor 1000 tüntető vonult fel az egyetemmel szemben levő maneréhez, ahol kozákok vannak bekvártélyozva. Valamivel később érkezett oda annak a tömegnek egy része, mely a temetőben volt. Egyszerre a fekete banda lesből tüzelni kezdett. A közönség megrémülve, az egyetem udvarára igyekezett menekülni. Egyszerre kürtszó hallatszott és a maners ajtóiból és ablakaiból sortüzet adtak.

Hat ember meghalt, hatvanan megsebesültek. A kozákok ma délben ismét agyonlőttek tiz egyetemi hallgatót. Más városokból is jelentik, hogy százakra megy az áldozatok száma.

A kormányzó ma hirdetményt bocsátott ki, amelyben felszólitja a lakosságot, hogy a tüntetést szüntessék be és térjenek vissza rendes életmódjukhoz, hogy a czári manifesztum gyümölcseit élvezhessék.

Moszkvából jelentik: A mult éjjel bombát vetettek a táviróhivatalba. A bomba tizenkét hivatalnokot megölt és sokat megsebesitett.

A varsóiak.

A pétervári távirati ügynökségnek jelentik Varsóból: A mai tüntetések alkalmával csak két személy sebesült meg. A városi iskolák tanitói elhatározták, hogy a tanitást a jövőben lengyel nyelven folytatják. A vasuti hivatalnokok nagy gyülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy mindaddig sztrájkolnak, mig a nép összes kivánságait teljesitik.

Az orosz miniszterek.

Londonból jelentik, hogy az angol lapok a legkülönbözőbb listákat közlik az orosz miniszterekről s csak abban egyeznek meg, hogy Witte rá akarja birni Lammsdorfot, hogy a külügyminiszteri tárczát vállalja.

A genfi forrodalmárok.

Genfből jelentik: Az orosz forradalom diadalának megünneplésére rendezett gyülés éjkor ért véget. A gyülésen melyet a czirkuszban tartottak 1500-an vettek részt. A szónokok oroszul, németül, olaszul, francziául beszéltek. Rubanovük, a forradalmi bizottság elnöke azt mondta, hogy a cselekvőkéz Oroszországban van, de a forradalmi szellem Genfben müködik. A gyülés után az elnök fölszólitotta a jelenvoltakat, hogy az orosz vértanuk tiszteletére emelkedjenek föl. Elfogadtak egy határozati javaslatot, mely szerint Oroszország nem fog addig nyugodni, mig a forradalom nem diadalmaskodik.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

November 11. Vay Péter gróf előadása a főgimnáziumban este 6 órakor.

November 12. A jogakadémia ifjuságának matinéja d. e. 11 órakor a főgimnázium disztermében.

Napról-napra.

— Keresztény ifjuság. —

Szent Imre herczeg ünnepén szemünk a jövő emberein, a nemzet ifjuságán pihen meg. *Egeszséges ifjuság* manap a keresztény Magyarország egyik leggondosabban ápolt, legféltettebben őrzött reménye, bizalma, vigasztalása. Petyhüdt, satnya, koravén, magaunt, ideálok nélkül vegetáló ifjuságga komoly munkát folytatni, nagy czélokat keresztül vinni nem lehet. Kézzel foghatólag beigazolta ezt a *liberálizmus* ifjusága, az ő *nevelése*. Ez a generáczió volt az, amely végkép lejáratta a magyar közéletet ijesztő módon elharapózott korrupcziója utján. Ebből a szerencsétlen ivadékból már az iskola padjain kiveszőfélben volt a vallásosság, a lelkesedés önzetlenség. A főiskolán

---

értse. Nincs az a tudós, ki elemezze s nincs az a müvész ki elleshesse; csak az élet terhe alatt nyögő s vágyódó sziv érti; igaz hogy e fönséges zsoltárba az elkeseredett ember éles disszonancziákat vegyit, mikor vonagló kézzel nyul a titkos hurok közé; e disszonancziáktól fáj a világ feje.

Hát a *hősköltemények* merre zugnak? Merre csengnek?

A »szállótól« nem messze van egy szegényes ház, az utczára csak kétablakos, de az udvarba be nagyon elnyulik. Sok ajtó nyilik hosszában, mindenik konyhába szolgál s egy konyhán két-két család lakik. A második ajtóban pongyolán öltözött, köhögős asszony lép ki. két év óta beteg, mikor a fal hosszában megy, kezével a falnak támaszkodik, hogy el ne dőljön. Mikor köhög megáll s olyankor az udvar porában kaparászó tyukok nagy zajjal szétrebbennek. Ez az asszony egy szabó legény felesége, Marcsa, Pista és Linkának édesanyja.

Pistát reggel az erdőbe küldte föl a »Vaskapuhoz« fáért. »Gyere jókor haza, mert tán meg nem várlak,« mondta neki, mikor elment.

Tegnap ez az asszony meggyónt, megáldozott s az utolsó kenetet is fölvette s miután a pap elment, végig csuszott az udvaron, leült minden ajtó küszöbére s beszélt a konyhák lakóival, asszonynyal s gyerekkel és azt mondta nekik, hogy bucsuzni jött, mert ma vagy holnap meghal. Ezt tegnap tette. Ma már nincs kitől elbucsuzni, azért tehát az udvaron az akáczfa alá, hol deszkából valamiféle karszéket hevenyésztek neki, üldögél, azt mondja, hogy benn a szobában fojtogatja őt valami. A karszéken két vánkos van, a dunnával takarózik; ezt a két vánkost s a dumát Marcsának hagyja örökbe.

Tizenegyóra volt délelőtt, Linka haza jött az iskolából. A köhögős édesanya nagyon roszszul érezte magát. Oda fordult Linkához azt mondta: «No csak hogy már te is itt vagy.»

— Hogy vagy, mamuskám? kérdi Linka résztvevően; de anyja nem felel; lógatja a fejét s emelgeti száraz kezét.

— Hivd el az asszonyokat, mondja azután s hozd el a gyertyát. Linka elszaladt; az asszonyok a szomszéd konyhákból eljönnek, ki sietősen, ki vonakodva. Linka is jön s bozza a gyertyát.

— Hát a Pista még nincs itt? mondja halkan a beteg. Alig várom, alig várom.

Az asszonyok vigasztalták. Linka a gyertyát gyujtogatta. A gyertyát azután az asszonyok a beteg kezébe adták s mindnyájan térdre ereszkedtek. Az akáczfa valamennyi levele lefelé konyult, száraz idő volt, no megnézte e csodálatos látványt. A tyukok hátul az udvarban nesztelenül kapargáltak s a ház kutyái a küszöbön nyujtózkodtak. A mormogó imában észre sem vették, hogy az udvarajtó nyilott s Pista egy nyalábfával megérkezett. A nyalábot a konyhában letette s aztán ámulva a térdelőkhöz sompolygott, mintha félt volna az édesanyjától, de az asszonyok előre taszigálták s az anyja mellé került.

— Itt vagy már Pista? — lehelte inkább, mint mondotta a szegény beteg. Jól van fiacskám! Te is térdelj le és imádkozzál.

Megsimogatta a fiut s ez egyszerü, de fönséges gyülekezet imája közben meghalt.

Ez már nem dal; nem is zsoltár; ez hősköltemény. A hősiességnek ez a szelleme pedig nem támadt sem teknikából, sem fizikából vashidak, villamlámpák, telefonok, fenyőkockás utak, nem nevelik, de nem is feszélyezik; hasonlit a fejedelmi folyamhoz, mely magaslatokból szakad s mindegy neki, vajjon vassal, távál, kővel hidalják át; ugy ez a szellem is az ég magaslataiból ered s mindegy neki, vajjon daróczba vagy finom vászonba öltöztetik, vajjon selyempapucsba jár, vagy faczipőben kopog.

De ahol föltünik, hóditó hőssé válik s haldokló ajkkal is a legnagyobb győzelem diadalénekét zengi.

Ime a költészet, mely merő valóság; *az élet dalai, zsoltárai és hősköltemények.*

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: tüdőbetegségeknél, lélegzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik. Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolitja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszertárakban üvegenkint 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc) 480.

kon vagy egyebütt eltöltött évek alatt nagyképüséggel, hitetlenséggel, pózzal, nyegle föltünni vágyással, munkaiszonnyal s a könnyü életnek mindenáron való keresésével és hasonló jeles tulajdonokkal hintette be a hálójába akadt ifjak lelkivilágát a szabadelvüség, az elhatalmasodott judaizmus szelleme és a csodálatos gyorsasággal fölhizott szabadkőmüvesség. Kiszáradt a sziv, uralkodó zsarnok lett a *zseb*. Hozományvadászok, kapaszkodók, stréberek és nem éppen kifogástalan eszközökkel dolgozó intrikusok lettek még azokból is igen sokszor, akiket a katholikus középiskolák annyi vesződséggel képeztek és neveltek, a romlott közélet árja azonban magával sodorta őket.

Tudunk példát egy évtizednél régebbi időből olyan szigoru vallásosságu ifjuról, akik valaha szerzetestanárainak szemefénye volt, aki az akkor még igen kisszámu kongregációk egyikének ifjusági előljárójává is megtették. De jöttek a főiskolai évek. Azokban ennek az iránynak akkor még nem volt folytatása. A példás diák inkarnátus szabadkőmivesek közé keveredett, akik aztán Istentagadót — *neveltek* belőle. Ma is az. Nemkeresztény nővel kötött frigyet és csak polgárilag. Semmiféle egyházi funkcióról hallani sem akar. Halálosan gyülöli ma már a katholiczizmust.

A liberális iskola testi nevelése sem ért sokkal többet. Semmit. A bátorság mai napig az öngyilkosságban, a párbajban, halál után meg a bullaégetésben szokott megnyilatkozni a vázolt rendszer tanitványainál.

De most már jobb időket élünk. A liberálizmus tökéletesen lejárta magát, mig a katholikus közélet ujhodik, erősödik szüntelen. Ami egészen természetes. A liberálizmus alig százéves, csenevész organizmus, mig a katholiczizmus hazánkban is évezredes, elpusztithatatlan őserő.

Legendás időkbe visszanyuló törzsén most ismét uj ágak hajtanak, uj virágok nyilnak, uj gyümölcsök érnek a mi keresztény közéletünk számára. Tiz év előtt még hijával voltunk a hithü világi intelligenciának. Ma már nem kell többé nappal is lámpával keresnünk a bevallottan keresztény ügyvédeket, birákat, orvosokat, mérnököket, földbirtokosokat, tanárokat, tisztviselőket, iparosokat, kereskedőket, magánzókat. Ma már nem kell szükségkép mindenkit katholikus világi értelmiség számba venni, aki néha napján talán a katholikus kört is megtiszteli egy-egy *karambol-*, *kugli-*, vagy *klabriászpárti* erejéig.

Világi intelligenciánk ma korszerü, serény és tetterős.

Ez a világi értelmiségünk lassankint vissza fogja hóditani *az egész közéiet a pozitiv kereszténység* számára.

Ebben a nagy munkában rendkivül fontos föladatok váriák azt a nemzedéket, amely most rekrutálódik hitvallásos középiskoláinkban és az elkereszténytelenedett felsőbb oktatásunk körében létesitett katholikus intézmények utján. Maholnap már *jóravaló restség* büne nélkül alig müködhetik katholikus középiskola *Mária kongregácziój* nélkül! Ezeknek folytatása az *egyetemi* kongregáczió, végül betetőzése a *fiaké*. Évenként elmegy most már a *diákzarándoklat Rómába*. És ugyan hogy hallgathatnánk éppen most, amikor még az oktáván tul is iskolai ünnepélyektől hangzik majd az ország — a főiskolai ifjuság *Szent Imre-Egyleteiről*. Hála Isten, csak hogy már többes számban beszélhetünk.

Három van eddig. A budapesti és kolozsvári egyetemen egy-egy, a kassai jogakadémián a harmadik. Három a magyar igazság, tartja a közmondás. Omne trinum prefectum, mondja a latin. Ezektől a maximáktól azonban jelen alkalommal el kell tekintenünk. Minél több, annál jobb. Pedig hát van ám még nekünk *katholikus jogakadémiánk* egy-kettő.

Egyik helyi lap hetekkel ezelőtt a nagyváradi királyi katholikus jogakadémia *depopulácziójáról* panaszkodva, bünbakul odaállitotta a katedrák nagyobbrészt keresztény irányát. Eszünk ágában sincs a czikk érdemével foglalkozni. Ugy látszik azt annak idején az illetékes köröknek is ez volt az álláspontjuk. Csupán a magunk tábora előtt akarunk rámutatni arra, hogy a lekicsinyelt keresztény szellemet az ifjuság körében milyen hatalmason föllenditené Nagyváradon is a jogakadémiai ifjuság Szent Imreköre.

Tudjuk jól, a *jövő zenéje* itt ez is még, mint annyi más. Ám tekintsünk csak a vallásfelekezetileg széttagolt Erdélyre. M ekkora változás ment ott végbe rövid pár év alatt! Kritizálni, kicsinyelni, csüggedni, visszariadni, nevetgélni, ez a legkönnyebb, legkényelmesebb mesterség. De nem komoly és nem férfias dolog, amikor csak kibuvóul szolgál a munka alól.

Mennyi gunynyal és rosszakarattal küzdött meg a budapesti Szent Imre Önképző-Egylet 1890—91-ben, az alakulás éveiben. És pár év mulva már dominált az egyetemen. Aztán az ifjusági mozgalmak sajátságos alakulása folytán a hanyatlás jelei mutatkoztak életében. Hat évvel ezelőtt, mikor e sorok igénytelen irója került az egyesület élére, alig volt harmincz rendes tagja. Az intézmény ellenségei kárörvendve kongatták a halálharangot. Ugyanekkor nevezte ki a herczegprimás az uj tiszteletbeli elnököt, *Glattfelder* Gyula doktort.

Az ő fáradhatatlan apostolkodása egyszerre megjavitotta a helyzetet. Ma hatalmas háza van az egyesületnek az Üllői-uton, pompás internátussai, virágzó, komoly ifjusági élettel.

Isten segitségével semmi sem lehetetlen. Dolgozzék tehát ki-ki magáért, a maga körében. Igy valóra válhat, ami most még álom s tán *Szent László városának* is tetterős keresztény ifjusága lehet még évek multán.

Ujra gyümölcs lesz a fán, mert van virága. Magyar pátrónusod ünnepén szivből köszöntünk: hazánk, jövőnk reménye — keresztény ifjuságunk. *(h.)*

—

Mi lesz a női kalapokkal?

Tekintetes Szerkesztő ur!

B. lapjának tegnapelőtti számában Tankréd lovag merész volt a mi kalap ügyeinkbe bele vágni a tollát. Ez a merészsége csak azzal menthető — s csupán csak azért bocsátok meg neki, — hogy végül bebizonyitja, miszerint minden csak arra való, hogy a női szépség jobban kitünjék. Nem tudom, hogy Tankréd ur melyik páholyból néz a szinpadra, s azt sem tudom, hogy vajjon szivesebben járatja-e szemét az elötte ülő hölgy haján, nyakán, mint a szinpadon, de azt látom, hogy érti a módját, miként kell a saját üző érdekét s általában a férfi nem óhaját ugy feltüntetni, hogy mi könynyen hivő asszonyok mindent készpénznek vegyünk. Ismeri a gyöngéinket s egyenesen ott kezdi, de ez egyszer kudarczot vall.

Az az elve, hogy: hiuság, nő a neved. Ám legyen. Én elismerem, hogy nemünk főjellemvonása a hiuság (már akkor, a mikor) na de hát az nem mindig egyformán nyilvánul. Tetszik nekünk s általában mindenkinek, ha szépet mondanak, de ne ugy tegyék azt, hogy ebből kár származzék.

Mert hát álljon most elő az a »hölgyek hódoló lovagja« s mondja meg nekem mit csináljak én most azzal a három gyönyörü kalappal, a mit alig két hete hozattam a főváros legelső kalap üzletéből? Mind a három olyan szép, olyan remek, hogy ha Szerkesztő Ur meglátná egy pillanatra sem kételkednék abban, fölszólitaná Tankrédot, hogy 48 óra leforgása alatt homlok egyenest ellenkező czikket irjon különbeni elbocsátás terhe alatt.

A mikor azt a czikket elolvastam, félre dobtam a lapot, miért olvassak én olyasmit, a mi bosszant? Jobb lett volna, ha a kir. ügyészség a Független Magyarország helyett a Tiszántulnak azt a számát kobozta volna el azért az »inkriminált czikkért. No de hát Nagyváradon a kir. ügyészség mindennel törődik, csak velünk nem.

Hát én nem osztom a Tankréd lovag nézetét és ha kell felveszem a harczot a Trankréddal egyhuron pendülő szinügyi bizottsággal is. Fölteszem kalapjaimat sorban és ugy ülök a páholyban. A kinek nem tetszik, hát tegyen róla!

Végre is, akinek nincsen *szép* haja, (»a nő fő ékessége«) az mivel vonja magára a közönség figyelmét? nemde tetszetős kalapjával? A mit a természet nem ad, azt mesterségesen kell pótolni. Miért nem kél ki Tankréd a legártatlanabb szer, a rizspor ellen is? Miért nem kivánja mindjárt azt, hogy lebontott hajjal jelenjünk meg, hiszen ez a legtermészetesebb? Ez bájolóbb, és hozzá, a legsimább fésülés, »a mely fölött könnyedén átsiklik a tekintet a szinpadra.« (És ez a nők a hodoló lovagja! a — a hamis.) Különben igaza van, mert olyankor a szinpadon bizonyára nők vannak.)

A kalapjaimról le nem mondok. Láttatni akarom.

És még egyről megfeledkezett a czikkiró. Nem egyszer megesett velem is, hogy a frisernőm nem jelent meg a pontos időben s igy a hajam nem hozhatta ujból rendbe. Mit csináltam? Lemondtam arról, hogy akkor szinházba menjek? Dehogy! Hullámzó hajtincseimet egykettőre megigazitottam, fölcsaptam egyik kalapomat s ugy néztem ki, mintha »skatyulyából szedtek volna elő.« Nohát erre is számitani kell. Ez az élet reálizmusa!

De azért én mégis megbocsátok a czikk irótának. Egy föltétel alatt. Jöjjön el szinházba e hó közepéig azokon az estéken, a mikor én megyek, nézze meg kalapjaimat sorra s ha ezalatt nem változtatja meg véleményét, akkor — igérem én leszek az első — (miután már kalapjaimat bemutattam) aki sorra járom a páholyokat, fölkérem a kalapos hölgyeket, hogy saját érdekökben tegyék le a kalapjaikat.

Bocsássa meg Szerkesztő ur, hogy olyan össze-vissza irtam, de sietek; most is szinházba készülök s nem tudom melyik kalapomat tegyem fel.

A Szerkesztő ur őszinte hive:

Fanny asszony.

! ! ! Legmegbizhatóbb bevásárlási hely ! ! !

STROHMAYER PÁL áruhàza

Telefonszám: *166.* az egész megyére. **Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.** Telefonszám: *166.* az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségü **vásznak** és **siffonok,** véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek **kész fehérnemüek,** ugyszintén mérték vagy minta szerint is. **Szőnyegek, függönyök, ágy-** és **asztalteritők. Paplanok** és **matraczok,** valamint mindennemü **mosóáruk,** u. m.: **kreton, batist, zephir** és **szines vásznak** a **legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők.** Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o o o vidékre bérmentve küldetnek o o o o o o

* **Az uj püspökök eskütétele.** Bécsben tegnap délelőtt 10 órakor tették le az ujonnan kinevezett magyar egyházfők hivatali esküjöket ő Felsége kezébe. *Városy* Gyula dr kalocsai érsek, *Prohászka* Ottokár dr székesfejérvári, *Mayer* Béla szatmári, *Zichy* Gyula grót pécsi és *Balás* Lajos rozsnyói püspök ünnepies eskütételi aktusánál *Csekonics* Ennre grót zászlósur és *Lukács* György vallás- és közoktatásügyi miniszter interveniáltak. Az esküformát *Vértessy* Géza miniszteri tanácsos olvasta fel.

* **A tankerületi főigazgató hivatalos köruton.** *Nátafalussy* Kornél kir. tanácsos, tankerületi főigazgató, több tanintézetnek hivatalos meglátogatása végett hosszabb időre elutazott székhelyéről.

* **Aljegyzők választása a városnál.** A csütörtöki közgyülésen tölti be Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a *Szücs* Dezső nyugdijaztatása által megüresedett II. osztályu aljegyzői állást. Ha esetleg az állásra III-ad osztályu aljegyző lenne megválasztva, ennek helyét is még ezen a közgyülésen betöltik. A pályázati határidő tegnap járt le s összesen hatan pályáztak, ezek közül *Juricskay* Barna III-ad osztályu aljegyző a II-od osztályu aljegyzői állásra a legszámbavehetőbb pályázó, aki eddigi munkásságával, képességével rászolgált a megválasztásra s a tisztikarban is megnyugvást kelthet, mert a fokozatos előléptetés nyer benne kifejezést. A tanács tagjai is mindannyian *Juricskay* Barna mellett foglalnak állást, ujabban annál inkább, mert nagyon is izléstelen korteskedés indult meg ellene. A II-od osztályu aljegyzői állásra pályáznak még Juricskay Barnán kivül *Pásztor* Bertalan fogalmazó, dr *Ujfalussy* Sándor és dr *Cseresznyés* Béla, mindhárman egyuttal a III-ad osztályu aljegyzői állásra is pályáznak. Egyedül a III-ad osztályu aljegyzői állásra pályáztak *Szolcsányi* Béla és *Dayka* Endre közigazgatási gyakornokok.

* **A miniszterek beköszöntője.** Emlitettük, hogy báró *Fejérváry* Géza miniszterelnök és *Kristóffy* József belügyminiszter leiratokban tudatták Nagyvárad városával kineveztetésüket. A leiratok a jövő csütörtöki közgyülésen kerülnek a város törvényhatósága elé. A tanács, mint állandó választmány, tegnap foglalkozott a leiratokkal, amelyeket azon javaslattal terjeszt a közgyülés elé, hogy egyszerüen vegyék tudomásul.

* **Eljegyzés.** *Schiller* Sárikát, *Schiller* József a Pannonia nagyszálloda bérlőjének leányát, eljegyezte *Márkus* Zoltán ugyancsak Pannonia nagyszállodás Szatmárról.

* **Politika a közgyülésen.** Élénk politikai csatározásra van kilátásunk a csütörtöki városi közgyülésen, amelynek az előcsatározása már a tegnapi tanács, illetve állandó választmányi ülésen megkezdődött. Megirtuk annak idején, hogy az uj alkotmányellenes kormány felhivta a törvényhatóságokat s igy Nagyvárad városát is, hogy az önként befizetett állami adókat szedje be és szolgáltassa be; a katonai behivójegyeket kézbesittesse és az önként jelentkező katonakötelezettek belépési lapját állitsa ki a város hatósága. *Dus* László v. főügyész és *Darvassy* Lajos katonaügyi tanácsnok a katonai belépő jegyek kiállitását törvénytelennek tartják s igy annak megtagadása mellett foglaltak állást, mig másik két tanácstag a kiállitás mellett nyilatkozott s igy *Bordé* Ferencz elnök döntése alapján javasolják a csütörtöki közgyülésnek, hogy a leiratot vegyék tudomásul s bizzák meg a városi tanácsot, hogy a törvény korlátain belül tegyen eleget a miniszteri leiratnak. *Dus* László főügyész és *Darvassy* Lajos tanácsnok ezen javaslattal szemben külön véleményt jelentett be. E tanácsi javaslat kapcsán a közgyülésen bizonyára heves felszólalások lesznek.

* **A megtévedt pofon.** A kapuczinus-utcza a villanylápákból már csak gyéren jutott, volt elég sötét. Ebben a kellemes homályban bandukolt hazafelé egy jobban öltözött munkás ember. Ahogy igy megelégedetten tartott hazafelé hirtelen valaki egy hatalmas pofont nyomott a nyaka közé. Erre a tettes kereket akar oldani, de szerencsére a közelben levő villanylámpa fényében a sértett egyik kebelbarátját ismerte fel a pofozkodóban. Igy megmagyarázták egymásnak, hogy tévedés van a dologban, mert a homályban egy haragosának nézte. Ezután elmentek a legközelebbi korcsmába, hogy lemossák a gyalázatot. Már az ajtóban vannak, mikor a sértett azt mondja:

— De hatalmas pofon volt.

— No se baj, hisz csak tévedés volt az egész.

* **Somogyi szubvenciót kér.** A szinügyi bizottság legutóbbi ülésén az is szóba jött, hogy tenni kell valamit a szinház nagyobb látogatása érdekében, mert ha folyton kerüli a közönség a szinházat, szubvenciót kell adni a szinigazgatónak. Hát ezt a rémet addig festették a falra, amig megjelent. Most már a város aktái között megoldásra vár a szubvenció kérdése. *Somogyi* Károly szinigazgató tegnap adta be a kérvényt, amelyben Nagyvárad városától évi szubvenciót kér. A kérvényben Somogyi azt mondja, hogy a két évvel ezelőtt megadott 3000 korona szubvencióról az volt a vélemény, miszerint az minden évben vita nélkül meg lesz adva a szinigazgatónak. Ő is erre fektette számitását s ez alapon fogadta el a megtisztelő határozatot a szerződés meghosszabitására. A szubvenció állandó jellege azonban a határozatnál nem lett irásba foglalva s igy fedezet hiányából a mult évben ez iránti kérelmével elutasittatott. Próbálta társulatát szubvenció nélkül szervezni, de meggyőződött, hogy a közönség magas igényeinek megfelelő társulatot, anyagi támogatás nélkül állandóan fenn nem tarthat. Hivatkozik Somogyi arra, hogy minden város ad a szintársulatnak szubvenciót. Igéri, hogy mindent elkövet a közönség igényeinek kielégitésére s ezért kér a szerződés tartamára megfelelő évi szubvenciót. Azt hisszük, hogy ez a kérvény most rossz időben lett beadva, mert 10%-os pótadóval ijesztő költségvetés mellett nem nagy kedve lesz a törvényhatóságnak a szubvenció megadására.

* **Bihar miniszter vádalá helyezése.** A mult havi városi közgyülésen valóságos obstrukczió volt Abauj-megye azon átiratának tárgyalásánál, bogy irjon fel Nagy-Várad városa is a képviselőházhoz *Bihar* honvédelmi miniszter vád alá helyezése iránt, amiért a miniszter a katonai behivókat a csendőr-laktanyák kapujára függesztette ki. A közgyülés azzal vetett véget az obstrukciónak, hogy a mostani közgyülésre halasztotta a határozathozatalt. A tanács ujból azon határozatot hozta, hogy a közgyülés térjen napirendre az átirat felett, mert a többség már ugy is elhatározta *Bihar* miniszter vádalához helyezését.

* **Halálos szerencsétlenség.** Tegnap előtt este halálos szerencsétlenség történt a feketetói állomás közelébe. Egy fiatal ember vigyázatlanságából kifolyólag életét vesztette. Mint tudósitónk jelenti, tegnap este Feketető vasuti állomásról elindult egy tehervonat, Turisz Károly 19 éves fiatal fürészgyári munkás, hogy hamarabb jusson a fürész gyárba egy kocsiba akart ugrani, azonban megcsuszott és egyensulyt veszitve a vasuti kocsi kerekei alá került, melyek a szerencsétlen fiatal ember lábait szó szoros értelmében lemetszették. A szerencsétlenség után a legközelebb induló személy vanaton a borzalmasan megcsonkitott fiatal embert Váradra hozták, hol már az állomásnál várt reá dr *Erdős* kórházi orvos, kinek első segély nyujtása után a sebesültet a kórházba szállitották, azonban minden segélynyujtás hiába valónak bizonyult, mivel a sebesült a nagy vérvezteség folytán a kórházba szál itás alatt utközben meghalt.

* **A közpénzek elhelyezése.** A napokban emlitettük, hogy a Polgári Takarékpénztár kérte, miszerint Nagyvárad város a közpénzek elhelyezésénél legyen tekintettel erre a pénzintézetre is s a közpénzekből arányosan a Polgári Takarékpénztárban is helyezzen el bizonyos összeget. Tegnap egy hasonló kérelem érkezett be a városhoz; a Központi Takarékpénztár adott be kérvényt a városhoz a közpénzek elhelyezése iránt s egyben azt is kéri, hogy a Központi Takarékpénztár részvényeit óvadékul fogadja el Nagyvárad városa.

* **Az aradi törvényszék jegyzői.** Ismeretes, hogy *Váry* Albert dr ügyvédet, nagyváradi törvényszéki jegyzőt a király az igazságügyminiszter előterjesztésére közelebbről albiróvá nevezte ki az aradi járásbirósághoz. A kinevezéssel kapcsolatosan egyik aradi ujság hosszabb czikkben foglalkozik az ottani törvényszék jegyzői karának helyzetével, amely épenugy, mint a nagyváradi állapot, nem irigylésre méltó. Anélkül, hogy az idézett forrás a kinevezést kifogásolná, tekintettel vagyunk mégis a czikknek legtávolabb eső konzekvencziáira is. Teszszük ezt annyival inkább, mert épen a mi lapunk volt az, amely ugyanilyen értelemben, mint most az aradi ujság, több alkalommal hozzászólt már a kérdéshez a jegyzői kar érdekében. Hangsulyozni kivánjuk ezuttal a méltányosság és igazságérzet nevében, hogy *Váry* Albert dr idegenből megy Aradra, hanem ugyanazon királyi itélőtábla területén fog tovább is müködni. Ott, ahol eddig is dolgozott, ahol szerzett jogai és érdemei vannak. Az aradi igazságszolgáltatás minden tekintetben szimpatikus, képzett, ügyszerető birót nyert benne.

* **Esküvő.** *Cilek* Ernő a szilágysomlyói m. kir. földmüvesiskola tanára e hó 7-én kedden délelőtt fél 12 órakor tartja esküvőjét Nagyváradon ilosvai és gencsi *Gencsy* Rózsikával, néhai *Gencsy* Sándor Szilágysomlyó volt polgármesterének kedves leányával, Diamandi József sógornőjével.

* **Tolvaj cseléd.** Nincs veszedelmesebb valami, mint a házi szarka. Ujabban nap-nap után kapunk hireket, hogy a cse édek szökdösősdit játszanak és azzal a rossz szokással, hogy rendesen nem felejtenek el valami emléktárgyat is vinni magukkal. Tegnap is *Rosenberg* N.-né varrónő tett panaszt a rendőrségen, hogy kárászteleki születésü Bogdán Eszter nevü cselédje megszökött, magával vivén a varrónő arany óraláncát is. Ugylátszik a cselédek ilyen módon is akarnak segiteni a *cselédmizeriákon.*

* **Matrózkaland.** Velenczében a vámőr tegnap egy matrózt talált, akit a vihar vetett a partra. A matróz mikor magához tért, németül előadta, hogy a »Mária Terézia« magyar-osztrák czirkálón szolgál s őt és még egy társát a vihar a sik tengerre sodorta s mig társát elnyelték a hullámok, addig neki 30 órai uszás

után sikerült az olasz partra eljutni. Az esetre nézve Triesztből azt jelentik, hogy a két matrózt Fucs Karlonnak és Cserlik Antonionak hivják, kik csónakon akartak hajójukhoz eljutni, de az óriási vihar elsodorta őket és csakhamar eltünt czirkálóhajójuk a szemhatárról. Cserlik nyomtalanul eltünt, mig Fucsnak sikerült partra vergődni, kit most egy velenczei kórházban ápolnak.

* **A hét humora.**

(A miniszterelnök és a hajléktalanok menedékházának főnöke beszél telefonon.)

— Halló! Itt a miniszterelnök beszél. Ott ki van ?

— A hajléktalanok menedékháza!

— Küldjenek fel még ötven embert a Programm meghallgatására.

*

— Hát te mit csinálsz itt ? — (a kis fiu, a ki a telefonnál van.)

— Hallgass bácsikám, a papának telefonicze akarom beadni, hogy ma leszekundáztam.

*

— Hát mondd mamám, mi a Pista papája, hogy annak nem szabad kijönni abból a rostélyos ablaku nagy házból soha ?

A mama (gyöngéden): Főispán fiacskám. Főispán.

*

Ügyész (telefonon a segédjének); Ma nem mehetek be a hivatalba, mert vendégem van. Kérem legyen szives foglaljon le nevemben mára egy páholyt az Operában és egy ellenzéki lapot királysértésért *Kakas Márton.*

* **A választás előtt!** Itt az igazi pillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárczát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedesmes ut a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket ? E kérdésre könnyü a válasz. Ott hol a szerencse istennője állandóan pazarolja adományait: **Dörge Frigyes** bankjában, Budapest, Zoltán-utcza 16. A XVI-ik sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379 sz. 200,000 koronát, egy negyedre 3566sz, 80.000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400.000 koronás és több 100.000, 80,000, 70.000, 60. 000 koronás stb. stb. nyereményeket. — Mindenkinek megvan a szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni, de ezek dusan jutalmaztatnak. — Sorsjegyárak a közel XVII, sorsjátékra egy egész 12 —. fél 6, — negyed 3, —, nyolczad $1^1/_2$ korona. Ne habozzon egy perczig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kinálkozik Önnek.

* **Érdekes hír a szinészvilágból.** Egyik bájos és elragadó szinpadi csillagunkat iszonyuan gyötörte a szinészbetegségek legnagyobbika: az irigység. Nagyon irigyelte legnépszerübb művésztársnőjét, — az automobiljáért. Hiszen a szerencsés vetélytársnő hatalmas kocsijával bejárta nyáron az egész országot, az idény alatt pedig ezen száguld a próbára, előadásokra és az ujságok igy folyton csak vele foglalkoznak és hirdetik az ő dicsőségét! Azonban nem soká fogja élvezni a primadonna ezen kizárólagos hirnevet, mert a kis diva egy jóval szebb és nagyobb gépkocsit rendelt s nemsokára éppen oly büszkén és sugárzó arczczal vonult a főváros utczáin végig, mint művésztársnője. De hogyan jutott vágyainak netovábbja birtokába a kis primadonna ? Szerencséjét **Török. A.** és **Társa.** Budapest, Terézkörut 46. szám alatt levő bankházának köszönheti ahol egy osztálysorsjegygyel nagyobb főnyereményt nyert és igy módjában áll, hogy egy értékes automobilt is vásároljon.

* **Kiss szerencséje Nagy!** Ma már köz mondásos lett ezen szállóige és alig van ember az országban, aki ne tudná, hogy osztálysorsjegyeket legczélszerübb *Kiss Károly* és *Társa* bankházáaan venni. E kiválló bankház Erzsébet körut 19. szám alatt levő főüzletét Kosuth Lajos-utcza 12 szám alá helyezte és igy 4 szép üzlete van Budapesten a *Kiss bankháznak.* Osztálysorsjegyeket hivatalos árakon legajánlatasabb **Kissnél venni**, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, a nyereményeket azonnal kifizeti és mert **Kiss szerencséje Nagy!**

* **Egy munkás család szerencséje.** Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segitség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztes vagyonhoz jutott. A szorgalmas, derék családfő önhibáján kivül munkáját, kenyérkeresetét veszitve, hiába kopogtatott uj munka, uj foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka hijján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét holdogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakaritott fillérekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a **Gaedicke A. budapesti bankház,** melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesitette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kisérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kivül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétét.

* **Időjelzés.** A magyar királyi központi meteorologiai intézet időjelzése november 5-ére: éjjeli fagy, semmi vagy kevés csapadék.

—

x **Ruhabeszerzésre** ajánljuk az uri közönség szives figyelmébe **Lebovits és Weisz** angol uri-divat szabó czéget *Nagyvárad, Fő-utcza,* Orsolya-zárda-épület.

x **Divatkellékek, szőnyegek** beszerzésére ajánljuk olvasóink figyelmébe *Czillér Imre* jóhirnevü s előnyösen ismert kereskedő nagyáruházát, Olaszi Fő-utcza. (Fiók üzlet Szt-László-tér.) Bővebb felvilágositást a czég lapunk mai számában közölt hirdetése nyujt.

x **A XVII-ik. Osztálysorsjáték hivatalos játékterve,** mely szerint annak első huzása már november 23. és 24-én lesz, megjelent. Ezen nagyszabásu osztálysorsjáték tervezete minden tekintetben a régi maradt, a mi fényes bizonyitéka annak, hogy az a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. Magyarországon alig van helység, hol Fortuna istenasszony ezen sorsjéték résztvevőinek kegyeiből, főnyeremény alakjában ne juttatott volna. A m. kir. szab. osztálysorjáték, fennállása óta már sok ezer ember jutott vagyonhoz és jóléthez, mert a lefolyt 16 sorsjátékon át tényleg körülbelől 230 millió korona fizettetett ki kissebb-nagyobb nyereményekért. Azáltal, hogy a sorsjáiék 6 osztályra van beosztva és az egyes osztályok betétei körülbelől hónaponkint fizethetők és hogy a sorsjegyek nemcsak egész, hanem $^1/_2$, $^1/_4$ és $^1/_8$ részekben is kaphatók, lehetővé teszik mindenkinek, még szerény viszonyok mellet is a játékban való résztvételt.

x **Fábry Testvérek** keresztény áruházát ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

x **A Lloyd kávéházban** ma este *Dula Miklós* első rendü czigány-zenekara hangversenyez. Ujonnan felszerelt *Tekeasztalok, hideg buffet,* kitünő italok, figyelmes kiszolgálás. Szives pártfogást kér tisztelettel: *Kurtág Dezső* kávés

x **Igazán bámulatot kelt** mindenkiben az a hatalmas, nagy, szépen és izlésesen összeválogotatott raktár, ami most az őszi ujdonságokból fel van halmozva HAÁSZ MANÓ, kézmű és divat áruházában, Nagyvárad, Zöldfa-utcza elején s mondhatjuk minden különös érdek nélkül, hogy a **legolcsóbban** ottan lehet vásárolni, mivel ottan van a legnagyobb forgalom, ugy, hogy sokszor látjuk, midőn a jó ismerős vevők önmaguk is segédkezett nyujtanak a kiszolgálásban. Tehát e szép raktár megtekintését és és az árak iránti érdelődésöket senki se mulassza el.

x **Sok ezer szenvedő** nem veheti igénybe, vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a Karlsbadi és Marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle **IGMÁNDI** keszrüvizben egy oly hazai ásványvizünk van, mely a külföld hirneves forrásait nem csak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserüviz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségü felfedezés nyujtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, a mely ezen ásványvizben rejlik. Mint ivó kura otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitünő eredménynyel használható gyomor, bél-és vérbajokban, ugy elkövéredés, szivelhájasodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdaganat, czukorbetegség, aranyér, czuz és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belszervezeti bajokban, kiválóan nagy értékü, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserüviz minden jobb gyógyszertár és füszerüzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy üveg 50 fillér.

x **Felhivjuk** t. olvasóink szives figyelmét *Debreczeni Lajos* jóhirü géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

SZINHÁZ.

—

Heti müsor.

Vasárnap: d. u. Dunanan apó és fia utazása, este Mischu leányok.

Hétfő: Csepürágók A.

Kedd: Boszorkány B.

Szerda: Szobaleány (ujdonság, C.)

Csütörtök: Szobaleány A.

Péntek: Postás fiu B.

Szombat: Bánk-bán C. (Katona József évfordulója).

Vasárnap: d. u. Falu rossza, este Gésák (bérletszünetben.)

—

A mai előadások. Két vidám és bájos darab előadásán fog ma derülni a publikum a szinházban. Ma, vasárnap délután »Dunanan apó és fia utazása« kerül szinre az ismert kitünő szereposztásban, este pedig bérletszünet mellett a legutóbbi kedves operett-ujdonság, a »Mischu leányok«, melynek zenéje és meséje egyaránt általános tetszést aratott Nagyváradon.

A hét müsora. A »Csepürápók« pénteki előadásán a közönség egyrésze nem jutott helyhez. Több oldalról felhangzott kivánságnak eleget teendő, az igazgatóság holnap megismételteti az ujra betanult operettet. Kedden »Sardon« megrázóan hatalmas uj drámája, a tavalyi szezon egyik slágere, »Boszorbány« van müsoron, mig ezt szerdán és csütörtökön vigjáték ujdonság követi. »A szobaleány«, szellemes franczia darab. Pénteken megismétli a társulat a »Postás fiu«-t, szombaton pedig a nagy drámairó halálának évfordulóján remekmüve: »Bánkbán« kerül előadásra. A hetet vasáruap két, mindig vonzó darab zárja be. Délután a »Falu rossza«, e te, pedig uj betanulással a »Gessák«-ot elevenitik fel.

A szobaleány — bemutatója. Harsogó derültség és kaczaj fogja kisérni a legközelebbi ujdonság előadásait. »A szobaleány« egy uj franczia vigjáték a hét ujdonsága, mely a budapesti Magyar Szinháznak vonzó repertoárdarabja volt. A finom franczia szellem és humor fényes megnyilatkozása a darab, melyből most folynak az utolsó próbák és szerdán megtartják a premiert. A főszerepeket E. Kovács Mariska. Angyal Ilka, Komáromy Margit, Tóth Elek, Tihanyi, Bérczi, Krasznai stb kreálják. A premiérnek előreláthatólag hatalmas sikere lesz a Szigligeti szinházban.

Ujdonságok — reprizek. Egyszerre több érdekes estét készit elő ambiczióval a szinház személyzete. Ugy a drámai, mint az énekes személyzet folytonosan próbál uj darabokat és értékes reprizeket. »Tell Vilmos« dráma, »Pesti nők« uj operett lesz a hét főeseménye, készülnek továbbá Capus hires uj alkotásának az »Ifjuságunk«-nak bemutatójára, »Mikadó« és »Üdvöske« a zeneirodalom két gyöngye is előkészületben van s megszerezte az igazgató előadásra a »Kukoricza Jónás« bohózatot, a János vitéz paródiáját.

EGYESÜLETEK.

A Legényegylet házi estélye. Nevezetes napja lesz a Legényegyletnek ma: uj igazgatója, *Mellau* István fogja elfoglalni hivatalos állását. Ez alkalommal az egylet csinos házi ünnepélyt rendez, a következő müsorral:

1. Tagfelvétel s az uj igazgató bemutatása.
2. »*Általános titkos szavallás*«. Tréfa egy felvonásban. Irta: — *r*. Történik a czipész mühelyben.

Személyek:

Mester, Krupka Ferencz,
Mesterné, Zsivanovits Rózsika kisasszony,
Peti,) Hoffmann Gyula,
Sanyi,) Vörös Béla,
Józsi,) inasok Halbauer Antal,
Miska,) Lammer József,
Zsuzsi, szolgáló Fazekas Róza.

3. »*Zajgó folyam*«. Schubert Ferencztől, énekli *Szőnyi* Margit, kisasszony, harmoniumon kiséri *Lobermayer* Gyula.
4. »*Simonyi obester*«. *Harsányi* Kálmántól. szavalja *Várady* István.
5. *Magyar népdal egyveleg*. Solo quartet. Éneklik: *Szabó* Imre (első tenor), *Lehóczky* József (másod tenor), *Huszár* László (bariton), *Lobermayer* Gyula (bassus secund).

A müsor a Katholikus Legényegylet Teleki-utczai helyiségében fog lefolyni s kezdődni fog pontosan egynegyed kilencz órakor.

TÁVIRATOK.

A válság.

Az uj főispánok.

A kolozsvári események nagy konsternázziót idéztek elő Fejérváry emberei között. A főispánaspiránsok és kandidátusok száma erősen megcsappant, a kinevezett uj főispánok is le akarják tenni hivatalukat.

Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága *Rakovszky* Endre alispán elnöklete alatt ma délelőtt 10 órakor ülést tartott az installáló rendkivüli közgyülés előkészitésére. Kimondották, hogy a kormányt törvénytelennek tekintik, és iránta fokozottabb bizalmatlansággal viseltetnek s a harminczas bizottság utján inditványt fognak beadni a közgyüléshez, hogy mondja ki határozatilag: a főispánt el nem ismeri, hivatalába be nem iktatja, az esküt tőle ki nem veszi és neki a vármegye tulajdonát képező épületben *lakást és irodai helyiséget nem ad*, továbbá tisztviselőit a főispánnal való hivatalos érintkezéstől eltiltja.

Pestvármegye ellenzéke elhatározta, hogy az installácziót föltétlenül megfogja akadályozni Ha a királyi ügyész elakarna jönni a közgyülésre nem eresztik be. Ha az ellenzék ellen erőszakot akarnának alkalmazni, akkor hasonlóval fog felelni. Ugyancsak szervezkedik ez ügyben a pestmegyei kormánypárt is, mely délelőtt a Pannoniában tartott értekezletet. Gajári Géza is részt vett benne. Kimondották, hogy a 65-ös bizottság eljárása jogtalan, az installácziő megakadályozása törvénytelen.

A hétfői közgyülésen a pestvármegyei kormánypárt *nem fog részt venni*. Ez mutatja legjobban, milyen elenyésző csekély számmal lehetnek ezek a jó urak.

És annyi balszerencse közt ily sok viszály után *Vásárhelyi* Béla aradi főispán installácziója mégis csak keresztül csuszott valahogy. *Dálnoky-Nagy* Lajos dr elnökölt a közgyülésen, amelyen *Schill* József főjegyző terjesztette elő az állandó választmány javaslatát a beiktatás mellett. *Lázár* Zoárd az ellenzék tiltakozó és elutasitó álláspontját képviselte.

Az alispán az állandó választmány javaslata mellett szólalt föl. Rövid időre fölfüggesztette az ülést Szünet alatt megjelent a közgyülési teremben Vásárhelyi Béla az uj főispán, akit az ellenzék zajos abczugolással, a kormány haladói pedig éljenzéssel fogadtak. A főispán élt a kedvező alkalommal s nyomban le is tette az esküt. Az installácziő azért ment ily simán a megyeházán, mert ott a román bizottsági tagok vannak többségben. Az öröm azonban korainak bizonyult. Hátra volt még a fekete leves — a városházán.

Szégyenletes, csufos vereséget szenvedett azonban az uj főispán az aradi városházán délután. Itt, mint késő éjjel jelentik, elérte a kolozsvári katasztrófa. A közgyülés délután 3 órakor kezdődött. Institóris Kálmán polgármester elnökölt. Az ellenzék vezérei Mülek és Nagy, hajnalig ki akarták huzni obstrukczióval a közgyülést, ezért napirend előtti vitát óhajtottak provokálni. A polgármester azonban ennek elejét akarta venni. Oriási zaj támadt a polgármester ellen.

Végre is kénytelen volt engedni. Az ellenzék szónokai egymásután szólaltak föl. Végre is egyenkint megvonta tőlük a szót. Erre ujból kitört a vihar.

— Aradi Perczel! — kiáltották feléje.

A szabadelvüpárti bizottsági tagok inditványt adtak be a vita bezárására. A többség az inditványt hosszabb vihar után keresztül erőszakolta.

A vitát beszüntették. A polgármester beosont a szomszéd helyiségbe, ahol a főispán diszmagyarban lappangot kora délután óta. A polgármester besompolygott a főispánnal a terembe.

— *Bitang!*
— *Gazember!*
— *Darabant!*
— *Honáruló!*

És más hasonló mázsás kifejezések röpködtek a terem izgatott levegőjében. A főjegyző a siketitő zajban valósággal fülébe orditotta főispánnak az eskü szövegét.

Alig, hogy az esküt igy valahogy sikerült — elkövetni a gorombaságok után egyebek is röpültek. *Záptojások* a karzatról. Egyik a főispán diszmentéjét érte, a másik a főjegyzőt, egy harmadik a Deák-szobrot. A főispán az eskü után valósággal futva menekült a közgyülés tomboló dühe elől.

Teleky főispán kocsiját Kolozsvárt megdobálták.

Tahy, mint hirlik, testőrséget szervez egyes megyei tisztviselőkből, akik majd körülállják az emelvényt a november 15-iki installácziőn.

Nógrádvármegye üdvözölte Kolozsvármegyét következetes állásfoglalásáért.

A kormány félhivatalosa megfenyegeti a törvényhatóságok passziv rezisztencziáját a kormány teljesen törvényes, de *kérlelhetetlen szigorával*. Szinte rettenetes! . . .

Ennyi, ami az uj főispánokkal kapcsolatosan a politikai hajtóvadászaton teritékre került. Talán elég is a jó uraknak egyelőre. Pedig ugy látszik, még nincsen vége.

A haladók szervezkedése.

Ma egy hete volt a klub megnyitása, azon egy képviselő sem *mert* részt venni. Ma este volt a hires alakulás. Napok óta hirlik, hogy a klub milyen élénk, minden tagja látogatja. Hát ez igaz lehet, bizonyos azonban az is, hogy ezzel nem sokat mondtak. Vojnich hirdeti, hogy a szabadelvüpártból 8-an lépnek be a klubba.

Ma este a kabinet valamennyi tagján kivül ott volt *Szőcs*, *Gajári* Géza, *Papp* Sándor és *Szombathy* György. Összesen tehát négy képviselő. Az alakulás ugy látszik abból állott, hogy megválasztották párttitkárul *Boros* Samu ujságirót.

Elhatározták továbbá, hogy ezentul minden kedden együtt fognak vacsorázni. Elég kedélyes munkakör. Aztán *Gajári* nyilatkozott. Azt mondotta, hogy ő *Tisza* czikkeivel az általános választói jog ellen sohasem értett egyet, mint egy alkalommal *Dési* Gézával meg is mondta a Házban nyiltan. Hogy eddig hallgatott, csakis a közkatona köteles tisztelete tartotta vissza, hogy volt vezérével szembeszálljon. Most aztán ezt is megtette. No, persze, hogy persze . . .

A makói ünnep.

Apponyi és Justh ma Makóra utaztak. Megelőzőleg látogatóban voltak Kossuthnál, a ki betegen fekszik lakásán. Betegsége változatlanul komoly. A két ellenzéki vezér elé, a kikhez még Sághy Gyula is csatlakozott, Szegedig küldöttség utazott Makóról Hervay István alispánnal élén. Makó zászlódiszt öltött. Farkas József polgármester üdvözölte az illusztris vendégeket. Fáklyásmenetet rendeztek s nagy lakomát adtak tiszteletükre. Apponyi közelebbről hosszabb külföldi utra indul.

Fejérváry és a spanyol király.

Fejérváry a jövő héten Bécsbe megy, hogy részt vegyen a spanyol király tiszteletére rendezendő ünnepségeken.

Vörös László.

Vörös László kereskedelemügyi miniszter a jövő héten mond programmbeszédet Ó-Bu-

dán. Ellenjelöltje Németh Imre a kerületi függetlenségi párt elnöke lesz.

Kalandos hir.

Az állami szállitásokat közvetitő kereskedők hetek óta panaszolják, hogy nincs elég waggon rendelkezésükre. A titok most kipattan. A kormány röviddel ezelőtt 40,000 vasuti kocsi tartalékba helyezését rendelte el az üzletvezetőségeknél. Egyes politikusok szerint a balkán mozgalmak miatt, mások szerint azért, hogy az esetleg rakonczátlankodó magyar ezredeket a kormány szükség esetén haladéktalanul kivihesse Ausztriába s helyettük idegen katonákat hozzon be.

A titeli választás.

Budapest, nov. 4. (Saját tud. távirata.) A titeli választókerületben a képviselőválasztást folyó hó 17-ére tüzték ki. Választási elnök *Vojnich* István megyei főjegyző lesz.

A főváros és a kormány.

Budapest, nov. 4. (Saját tud. táv.) *Halmos* polgármester kijelentette, hogy a kormány megsemmisitő leirata a november 14-iki közgyülésen nem vihető keresztül. Márkus tiltakozik a gyanusitás ellen, mintha ő a leirat tárgyalását megakarná akadályozni.

NYILTTÉR.

Némethy Ferencz

ügyvédi irodáját ***Fő-u. 10. sz. alá*** (Stern palota) helyezte át.

BUTOR-IPARTELEP

Nagyvárad, Szent László tér

RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.

Telefonszám az egész megyére 584.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

butor

nagyraktáramban

modern szalon-, ebédlő-, háló- és **fürdőberendezések**, valamint mindennemü **tükör, réz- és vasbutorok** a lehető legszolidabb árszámitás mellett a **legszebb kivitelben** szerezhetők be.

Saját műhelyemben

személyes felügyeletem mellett készülnek minden e szakmába vágó **asztalos, kárpitos** és **diszitő** stb. **munkák, javitások** a legjutányosabb árszámitás mellett.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Szántay István

mü-lakatos

műhelyét Kert-utczáról **Nagy Sándor-utcza 6. sz. alá helyezte.** Wertheim-kassza nyitást és javitást szolid árak mellett vállal.

Iroda-áthelyezès!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesiteni, miszerint közel

30 év óta

V., Fürdő-utca 4. sz. alatt

létezett hirdetési irodámat a ház lebontása folytán **f. év. november hó 1-én**

Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. a.

helyeztem át. Kitünő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám.

Telefon 36—24.

Értesités!

Van szerencsém értesiteni a n. é. közönséget, hogy a Nagy Teleky-u. 426. sz. házamtól saját termésü, jól kezelt, kiváló minőségü boraimat kismértékben, nyilt edények és zárt palaczkokban kimérem.

1 liter ujbor 28 kr.
1 » óbor 32 »

Eladásra kerül továbbá 2000 drb két éves, 1 méter magas, mintegy 12 kiváló faju franczia baraczkcsemete, ára darabonkint 40 kr.

Kiváló tisztelettel:

Jelinek Ferencz.

Ragályos betegségektől,

mint **typhus, cholera**

megkiméltettek azok, akik közönséges ivóviz helyett a bacteriummentes MOHAI

ÁGNES-

vizzel éltek.

Sz. 29/1092.
M. k. áll. bacteriologiai intézet
Budapesten.

Nem kevésbbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikért a tisztaságára nézve az 1902. febr. 18-án megejtett bacteriologiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsájtott vizsgálati eredmény tanusága szerint a *mohai Ágnes-forrás vize bacteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.*

Budapesten, 1902. febr. 18.

Dr. Preisz Hugó s. k.
a m. kir. állami bacteriologiai intézet vezetője, ny. r. tanár.

Főraktár: Kiss Károly czégnél.

Bumbera Imre

polgári- és papi-szabó

Nagyvárad, „Bazár"-épület, szinház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségü ŐSZI** és **TÉLI** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készitem nagybecsü megrendelőimnek.

Különösen felhivom a Főtisztelendő papság figyelmét **SIMA, FEKETE** áruimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére.** Állandóan nagy választék **reveranda, czimáda** és egyházi **kvadrátusokból. Rivétum** fekete és viola szinben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legczélszerübb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be.**

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérem, föl kell emlitenem, hogy elvem mindig a jó munka, jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsü megrendeléseit kérve, maradtam kitünő tisztelettel:

Bumbera Imre,

1348. **polgári- és papi-szabó.**

Az „Első nagyváradi czipő- és csizmagyár" Moskovits Farkas és Tsa cég,

mely 370 alkalmazottat és munkást foglalkoztat és kizárólag a legfinomabb lábbelieket ***kézimunkával*** készitteti.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5 számu saját házban (volt rendőrségi épület) levő

kicsinybeni eladási üzletében

férfi, női, fiu és gyermekczipőket, vizmentes csizmákat, eredeti gyári árban — minden pár lábbelin a szabott ár rá van plombálva — árusit.

Kitünő anyag! Legjobb szabás! Tartós munka!

Kényelmes viselet! Legdivatosabb fazon!

Telefon: 417.

REGÉNYCSARNOK.

A sellő.

10.

Irta: **Wells H. G.** — Angolból forditotta — **r.**

— Igen, azt mondja felelte Micklethwaite. Ugy láttam, mikor hazafelé indult, hogy a kabátját feladó szolgával több szabadsággal beszélt, mint klub szolgával szokás. A hitetlenkedve, de tisztelettel nézett rá s udvariasan, de röviden felelt.

Kimenet hallottuk, mit beszélt. A szolga az ujságiró kalapját tartotta, az pedig a zsebében, egy csomó papir közt kotorászott.

— Borzasztó, mondotta.

Éppen van is belőle néhány nálam. Nem tudom érdeklődik e . . .

— Bocsánatot uram, de nincs időm olvasni, felelt a szolga.

NEGYEDIK FEJEZET.

Ki volt Parker?

I.

A mint tudom, a valószinüség volt jelszavam inkább, mint az eskü alatt megerősitett hü házasság. De ha megmagyaráztam az olvasónak, hogyan szállott partra a sellő, hogyan volt lehetséges partra szállania s az emberi társaság tagjává lenni a nélkül, hogy e társadalom jelentékeny részét forrongásba hozta volna, akkor nem veszett kárba az én fáradságom, mellyel a tényeket körülményesen leirtam.

A sellő véglegesen és kényelmesen letelepedett Buntingéknál. Két hét alatt olyan teljesen otthonossá lett, hogy ritka szépsége, bájossága és meghatározhatlanul kedves mosolya által egészen elfogadható emberi lény lett.

Egyébbként nyomorék volt. Lába gondosan be volt göngyölve s valami tokfélébe téve, de mindenki tudta, hogy lábai — azt hiszem, Buntingné hiresztelt két lábat — jelenleg nem használhatók.

— Bizonyos, mondá Bungingné, hogy soha többé nem fog tudni ismét biciklizni . . .

II.

Parker kedves fiatal leány volt, a kinek a sellő fölötte megtetszett. Egy izben Buntingnévei beszélgetve, ez is szóba került.

— De tudja — mondá Buntingné — hogy a leány nyomorék.

— Nem tudtam.

— A valóság az, hogy halfarka van.

— Halfarka! De hisz az rettenetes lehet!

— Oh nem, nincs avval semmiféle kellemetlenség, csak éppen egy kis — diskréczióra van szükség.

— Oh, arra mindig van szükség.

És ebben Parker nagyszerüen tudott segiteni. Karikán járó széket szerzett be, a melyben otthon és a kertben szállitották a sellőt. Bunting Fred a mellett mindig szolgálatra készen állott valahányszor a sellőnek férfikarra volt szüksége. Parkerrel járta be a sellő a sétányokat. Parker vitte ki őt a világba s mentette meg attól, hogy Buntingék háztartásának tartozéka legyen. Szóval Parker lett a sellőnek valóságos földi őrangyala.

III.

Hadd mondjak el még valamit Parkerről s aztán kerüljön ő is az őt megillető helyre.

Meg kell vallanom, hogy én ezt a fiatal leányt nagyon szerettem volna kivallatni bizonyes rejtélyes körülményekre nézve. Megmondtam a szándékomat nyiltan. Mikor bevégeztem, meglepetve tekintett rám.

— Erre én soha sem gondoltam, felelte.

— Hátha mégis! Talán kopogtathatok ugy, hogy feleletet kapok . . .

— Attól félek, nem.

Udvariasan meghajolt és semmit el nem árult.

S annak daczára, hogy később nagyon is szivreható és csinos érvekkel közeledtem. Parker hajthatatlan maradt. Társadalmi helyzetemnek megadta a tiszteletet s ezzel a tisztelettel — halligatott.

— Nem tehetem; volt a válasz.

S ha e históriát a végén bizonyos tekintetben nem fogják önök egészen teljesnek találni, abban Parkernek nagy része van.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Charsteris Harry ur távolléte és visszatérése.

I.

Ezek a kitérések kissé eltereltek engem az eredeti történetről. Mindazonáltal el fogják önök hinni, hogy miután az ifju zsurnalista hirek után szaladgált, az események hosszan fejlődtek a Folkestonei Rivierán. A mint az uj vendég egyre jobban elhelyezkedett Buntingéknál, annál kevésbbé osztotta ezt a nagy tetszést a két leány, kik Buntingék voltaképpeni vendégei voltak.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, nov. 4.

Buza okt.	16 38
Rozs okt.-re	13·16
Tengeri április 1906	13·38
Zab ápr.-ra	13·16
Repcze aug.-ra	21·06

Értéktőzsde.

Budapest, nov. 4.

Osztrák hitelrészvény	678·—
Magyar hitelrészvény	706·—
Leszámitoló bank	499·—
Rimamurányi	548·—
Osztrák-m. államvasuti részvény	681·75
Közuti vasut	582·50
Városi villamos vasut	316·50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 nov. 4-én.

Magyar aranyjáradék 4%	114.25
Magyar koronajáradék 4—%	95 75
Magyar koronajáradék 3½%	86.55
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	96.25
Horváth-szlavon földtehermentesitési kötvény	97·50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	2·18
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	161.—
Osztrák járadék papirban	100·—
Osztrák járadék ezüstben	100·70
Osztrák járadék aranyban	119.—
Osztrák korona járadék	100.—
1860. oszt. államsorsjegyek	1·60
Osztrák-magyar bankrészvény	16·40
Magyar hitelbank részvény	782·50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	672·75
Osztrák-magyar államvasuti részvény	674.25
20 frankos arany (Napolendor)	19 12
Német birodalmi márka	117·52
London vista	240·20
Páris vista	95·52
20 márkás arany	23.49

SZERKESZTŐI PÓSTA.

K. J. *Beznye.* Felesleges levelet is irni mellé, ismerjük mi már czikkeit jelzés nélkül is és szivesen látjuk mindenkor. Ha a mostani zavaros politikai viszonyok között késik is egyik másik czikkének a közlése, nem annyit tesz, hogy nem kaptuk meg, vagy nem tartjuk megfelelőnek, hanem csak annyit, hogy ez nem lévén időhöz kötve, várhat, de az aktuális czikkek nem maradhatnak ki a lapból. Szives üdvözlet.

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Az elmult rendkivüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 46. N.-küküllőm.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségü, naponta 5 millió liternyi vizzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségü szőlőoltványokat szállit.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Uj üzlet.

Tisztelettel van szerencsém értesiteni a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy helyben a

Fő-utczán

ujonnan épült Stern-palotában, a Széchenyi-szállodával szemben egy

füszer-, csemege-

üzletet nyitottam.

Hol is mint városunkban jelenlegi vállalatom hézagot pótló intézmény, amennyiben főelvem a legkisebb bevásárlásnál is a nagybani árakat alkalmazni a legfinomabb elsőrendü áruk és pontos előzékeny kiszolgálás, amidőn is kegyes támogatásukért esedez

mély tisztelettel:

Blaha Istvánné.

Helybeli megrendelések azonnal házhoz küldetnek, vidékiek dijtalan csomagolással vasuthoz szállitva.

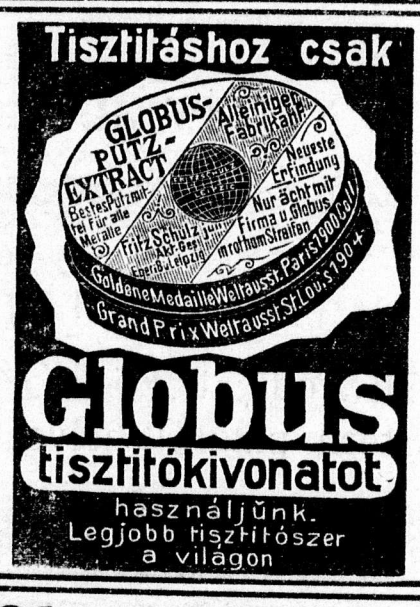

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utcza 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén bank tisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képviselete alapján:

1. Jelzálog és hosszu törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes dij és költség nélkül folyósittatok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel;

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközlök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szivesen állok rendelkezésre és minden dijazás nélkül szolgálok felvilágositással, utbaigazitással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignácz,
volt takarékpénztári titkár.

Telefon szám 424. 930.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábbadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásunak elismert és rendkivül tartós.

HERCULES SÖR

maláta-tápsör

különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb csemege-, füszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a HERKULES SÖRFŐZDE szétküldési telepén. Budapest. VII., Bethlen tér 3,

Telefon 68-67. —— Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvéttel. Kapható Nagyváradon: ***Kiss Károly*** cégnél.

Világhirü

előpataki gyógyviz

Számtalan elösmerő nyilatkozat, a kik ennek használata után a legjobb egésszégnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégésben** a tulságos nyálka és savképződéssel járó *emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsábában, hányatoknál.*

2. **Altesti vérbőségben**, *vérpangásban, aranyérben* s az ezzel járó *rásztkór* s *kedélykór* szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj-** és *lépdaganatokban*, az epe kivezető csöveinek *hurutos* bántalmainál, *sárgaságban, epekövekben,* a pozsgerj és váltólázakból származott lépdagoknál.

4. *Fejlődési sápkórban* s az ezen alapuló hószám zavaroknál, a *görvélykór* torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál,

5. A vesék és hugyhólyag *hurutos bántalmainál,* a kezdődő *hugykő és fövény-lerakodás* eseteiben kitünő *hugysavoldó.*

6. *A méh idült tömüléseinél, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadzásnál.*

7. *A nemi részek gyengeségeiben.*

8. *Angolkórban*, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas- és mésztartalmánál fogva meglepően elősegiti, egészséges embereknek is üditő italul szolgál, s különösen borral vegyitve a háztartásoknál általános használatbna van.

Egy literes üveg ára 26 fill.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére.

Maár és Szabó

füszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése

NAGYVÁRADON.

Óriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt ***21 millió*** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban a *2 legnagyobb nyereményt***, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a **600.000** koronás főnyereményt

a legnagyobb **400,000** » »

továbbá 4 à 100,000, 3 à 90.000, 2 à 80,000, 3 à 70,000, 3 à 60,000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25,000, 20,000 15,000 10,000 koronás és ezeken kivül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékkában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. magyar osztálysorjátékban **110.000** sorsjegyre ismét **55.000** pénznyeremény jut

összesen **14 millió 459.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy fönyeremény-nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve melletti számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12109	Dezső, Erzsébet	65878	Iván, Iolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Ész er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ödön, Narczisz	55177
Adolf, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszti	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatolia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagie	34855
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genovéva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12115	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroska	12533
Ambrus, Berta	50901	Frigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klotild	7279	Salamon, Regina	65827
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borbála	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozália	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bella	105317	Géza, Hermina	38997	Lóránt, Lenke	66022	Tibor, Szerén	74377
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Thamér, Theodoria	2727
Attila, Cecilia	52333	György, Ibolyka	55487	Márkus, Lidia	34484	Titvadar, Teréz	34950
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Bálint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Barnabás, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Béla, Cecilia	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108855	Ignác, Irén	12115	Miksa, Melvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma,	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Éva	16864	István, Janka	27134	Orbán, Martha	33784		
Dénes, Evelin	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1,000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80000 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 10000 K

és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 kor.

1/2 » » » 3.— » » 6.— 1/1 » » » 6.— » 12. »

A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal de legkésőbb

f. évi november hó 6-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. ÉS T.SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46|a. I. fiók: Váczi-körut 4|a.

II. fiók: Muzeum-körut 11|a. III. fiók: Erzsébet-körut 54|a.

Eladó erdővágások.

A nagyváradi I. sz. főtisztelendő Káptalan tulajdonát képező méhesi 35.9 k. h., nagykéri 57 k. h. és urszádi 10 k. h. ez idei erdővágások földfeletti fatömege el fog adatni. Venni szándékozók 10 perczent bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat november hó 20-án d. e. 9 óráig adják be a káptalani uradalom központi irodájában, ahol az eladási feltételek bármikor megtekinthetők. —

Papp Imre, s. k.,
urad. főtiszt.

Utánnyomás nem dijaztatik. 1368.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XVII. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusitóknak árusitás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenhetedik Sorsjáték. **110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.**

Első osztály
Betét 12 korona.
Huzás: 1905. nov. 23. és 24.

Nyeremény		Korona
1 á		60000
1 á		20000
1 á		10000
1 á		5000
3 á	2000	6000
5 á	1000	5000
8 á	500	4000
30 á	300	9000
100 á	100	10000
3350 á	40	134000
3500 nyer.		Korona 263000

Második osztály
Betét 20 korona.
Huzás: 1905. decz. 19. és 20.

Nyeremény		Korona
1 á		70000
1 á		25000
1 á		10000
1 á		5000
3 á	3000	9000
5 á	2000	10000
8 á	1000	8000
20 á	500	10000
110 á	300	33000
4350 á	80	348000
4500 nyer.		Korona 528000

Harmadik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1906. január 16., 17. és 18.

Nyeremény		Korona
1 á		80000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
4850 á	130	630500
5000 nyer.		Korona 916500

Hatodik osztály
Betét 24 korona.
Huzás: 1906. márczius 28-tól április 24-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000,000 korona

(Egy millió)

A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.

1	Jut. Kor. nyer.	600000	600000
1	á	400000	400000
1	á	200000	200000
1	á	100000	100000
1	á	80000	80000
1	á	60000	60000
1	á	50000	50000
1	á	40000	40000
2	á	30000	60000
2	á	25000	50000
4	á	20000	80004
5	á	15000	75000
25	á	10000	250000
60	á	5000	250000
405	á	2000	810000
760	á	1000	760010
1140	á	500	570000
30600	á	200	6120000
33,000	nyer. és jutalom	Korona	10.555,000

Negyedik osztály
Betét 40 korona.
Huzás: 1906. február 13., 14. és 15.

Nyeremény		Korona
1 á		90000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
4850 á	170	824500
5000 nyeremény		Korona 1. 120,500.

Ötödik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1906. márczius 7. és 8.

Nyeremény		Korona
1 á		100000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
3850 á	200	770000
4000 nyeremény		Korona 1. 076,000

A I. osztály huzása **1905. november hó 23.** és **24-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). — Sorjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusitóinál kaphatók.

1363

Budapest, 1905. évi október hó 29-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Gróf Teleki. *Hazay.*

1363

Lőrincz Mór Nagyvàrad, Szt. Jànos-u. elején.

Fióküzlet: **Zilah, Rákóczy-utcza.**

Lüttichi, Angol és suhli **FEGYVEREK, REVOLVEREK,** töltények és vadászati kellékek a legmérsékeltebb árban.

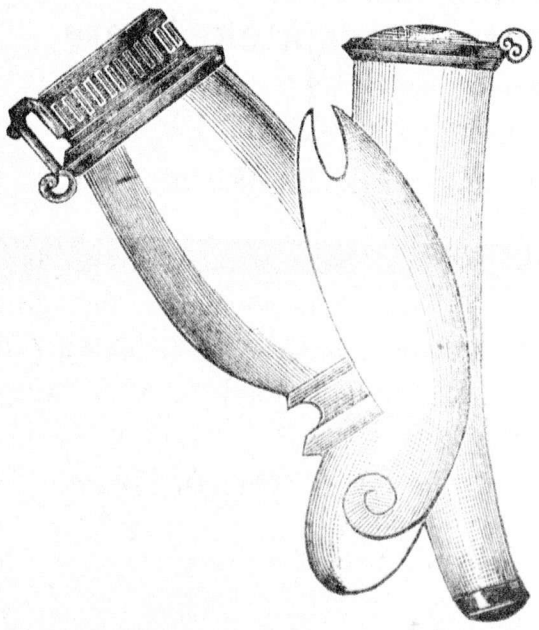

Zsebbe hordható vadász-pipák, Botszékek, Bőrkamáslik.

Gyermek-kocsik és fatartó kosarak nagy választékban.

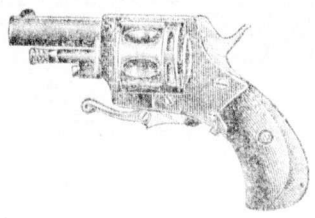

Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

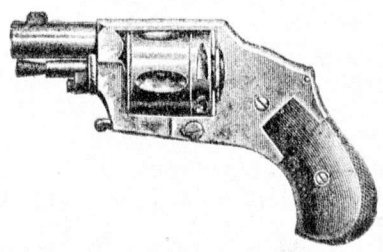

Hajvágó gépek, önberetvák.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy raktárunkat

AJTAY GYULA ÉS TÁRSA CZÉG

Nagyvárad Bémer-tér, a Pannonia-szálloda mellett.

most már teljesen felszereltük s állunk a t. vevőközönség rendelkezésére. Állandó raktár: **Női-, férfi- és gyermek-fehérnemüekben. — Női ruhaszövet különlegességek. — Kitünő mosó barchetek. — Chiffonok. — Vásznak. — Paplan, madrácz, szalmazsák.** Bélésáruk. — Rövidáruk. — **Nyakkendők** és **keztyükben. — Jäger alsóruhák** felnőttek és gyermekek részére minden nagyságban. Mintákat készséggel küldünk.

Pontos kiszolgálás. — Szabott árak. — Kitünő áruk. Kiváló tisztelettel: **Ajtay Gyula és Társa.**

A több mint félszázad óta fenálló

Le Conservateur

franczia életbiztositó és kiházasitó intézet, leányoknak **hozományt**, fiuknak kezdő **üzleti tőkét**, szülőknek **nyugalmas aggkort** biztosit

Vezérképviselőség:

NAGYVÁRAD, SCHLAUCH-TÉR,

Komáromy Jenő.

csekély évi befizetés alapján.

Az intézet kimutatott tőkéje

482 millió korona.

Orvosi vizsgálat nincs!

Magyarországi igazgatóság

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30. szám.

Előnyös feltételek.

Megnyilt a Könyvkirály

Fő-utcza és Szaniszló-u. sarkán, (Stern-palota.)

100,000 kötet könyv az irodalom minden ágából.

Bámulatos olcsó àrak!

Könyvek 5 krajczártól feljebb!

Szabad bemenet, — bárki megtekintheti.

Több ezer kötetből álló kath. theológiai könyvtár. 1362

Óriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyüjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon nincsen város, hol GAEDICKE egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 62551 számra,

háromszor a nagy főnyereményt

400.000	koronát	a	11119	számra
400.000	»	»	28916	»
400.000	»	»	33464	»

háromszor a *100.000* koronát, továbbá a *70.000*, 4-szer *60.000*, és igen sok *30.000*, *25.000* *15.000* és *10.000* koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely ujból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona!

Továbbá 1 nagy jutalom á **600.000**, 1 nyeremény á **400.000**, 1 á **200.000** 2 á **100.000**, 1 á **90.000** 2 á **80.000**, 1 á **70.000**, 2 á **60.000**, **50.000**, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 67 á 5000 stb, stb.

Az eredeti sorsjegyek tervezet szerinti árai:

egy nyolczad	egy negyed	egy fél	egy egész
1.50 kor.	**3** kor.	**6** kor.	**12** kor.

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvéttel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november 23-iki huzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

Gaedicke A. bankháza. Budapest, Kossuth Lajos-ut. 11.

Sorsjegyek kaphatók Nagyváradon: Lesz. és jelz. bank, Vidor Manó papirkereskedő *Klein Ödön* fűszerkereskedő és *Maár és Szabó* fűszerkereskedőknél. 1349.

OCASSION!

Átköltözés miatt a Rimanóczy-házban levő összes

czipők, kalapok, téliáruk, keztyük, harisnyák,

november 1-ig az összes gyári raktár, gyári áron alul elárusittatnak, melyre a nagyérdemű közönség figyelmét felhivjuk.

Tisztelettel: ***FÁBRY TESTVÉREK.***

SÁRKÁNY S. Bankháza, BUDAPEST, VI., Ó-Utcza 6.

Telefon 80-89. a magyar királyi szab. Oszlálysorsjáték főárusitója. **Telefon 80-89.**

Sürgönyczim: **Sárkányék Bpest.** Folyó számla: Pesti m. keresk. banknál és a m. kir. postatakarékpt.-nál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyujtok sorsjegyekre és értékpapirokra, bárhol elzálogositott sorjegyeket saját pénzemen kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és Vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámitolom és könnyen törleszthető váltó és személyhitelt nyujtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizatiós kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak

II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósithatok.

Semmiféle **előleges jutalékot nem kérek**, ugyszintén minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. Bankháza Budapest, VI., Ó-utcza 6. 25 év óta törvszékileg bejegyzett czég

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztositom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel még nem lettek kisorsolva:

2979	1218	12953	16065	35733	44596
51325	58162	80847	99191	101580	105655

Kivágandó.

Megrendelőlap.

SÁRKÁNY S. bankáza Budapest, VI., O-utcza 6.

Megrendelem önöknél a ..... számu { egész / negyed / fél / nyolcad } sorsjegyet

és ennek árát { postautalvánnyal küldöm / kérem utánvenni }

A nem kivántat tessék kihuzni.

Név: .....

Lakhely: u. p. .....

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű- és női divatáru raktár

Nagyvárad, Fő utcza (Bazár épület).

Olaszi leglátogatottabb üzlete.

Bámulatos szép őszi ujdonságok érkeztek, melyeknek megtekintése figyelmet érdemel.

Olcsó árak tekintetében ez üzlet utólérhetetlen.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőtisztitószer

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépmühelye

Kolozsvári-utcza 29/43. Nagyvárad

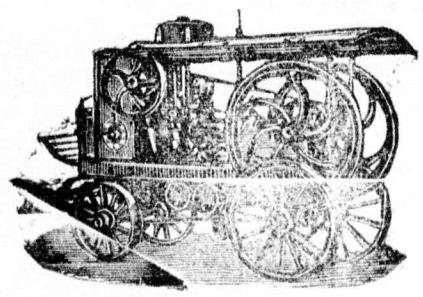

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő uj gépekkel berendezett mühelyemet; s ujonnan felépitett gőzcséplőgépeimet, valamint elválalok bármilyen gépek teljes kijavitását avagy ujonan átalakitását felelőség mellett; u. m. *járgányokat, petróleum, gáz, benzin, gőzmotorokat, gőzgépeket-gőzcséplőgépeket* és mindenféle gépezeteket.

Készitek mindenféle egyenes és hajlitott tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen uj tüzszekrényeket avagy kijavitását s gőzmalom berendezések javitását elválialom.

Uj villanyvilágitó gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készitek bármilyen nagyságban.

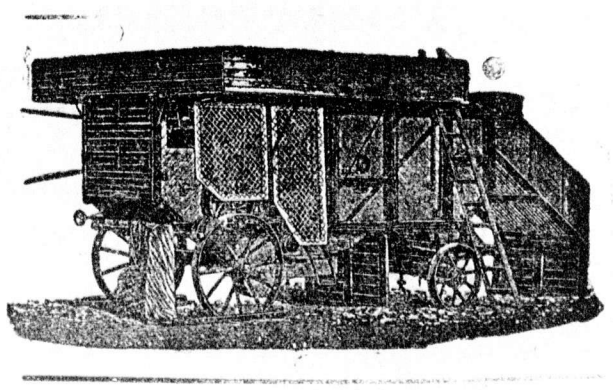

Uj gőzhenger furógépemmel (czilinder) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s uj karikákkal együtt pontosan készitek.

Eladók több 6—8 lóerejü M. Állami vasrámás uj cséplőgépek, 6—8 lóerejü gőzgépek uj használatig gedélylyel teljesen üzemképesek felelősség mellett

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár.

A t. vevőközönséghez.

Aki kevés költséggel akar szép és legujabb divatu ***női és gyermek felöltőket, ruhakelmét, vásznat és fehérneműt, szőnyeget, függönyt pokróczokat*** és több e szakmába vágó czikkeket ***előnyös fizetési feltételek mellett*** vásárolni, látogassa meg a solid árakban elismert

Wallerstein Fülöp Fiai czég

nagyáruházát, Nagyvárad, Bémer-tér (a szinházzal szemben.)

a hol folytonos **alkalmi vételek** által sokféle különlegességek kerülnek eladásra.

A többek között most lettek véve nagy mennyiségben **sima, divatos szinü selymek,** melyeket már 1 koronától kezdve árusitunk.

Továbbá ***nagymennyiségü 120 czm. széles téli szövetek métere 40 kr-tól.***

10.000 gombolyék legszebb szinekben, ***selyem pamut 14 kr.***

Tenisz barchetek jó minőségü és jó mosó 80 czm. széles 16 krajczár.

Nagy választék bélès és rövidárukban.

Becses megrendelését kérve vagyunk

kiváló tisztelettel **Wallerstein Fülöp Fiai.**

Egy bösendorfi zongora eladó.

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár.

Legnagyobb kereskedelmi- és mű-kertészet az országban

a nagyvárad-velenczei

Műkertészeti- és rózsa-telep.

Kertészeti-telep: NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM
Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim: **Műkertészeti-telep Nagyvárad**

Virág-csarnok: NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)
Telefon összeköttetés.

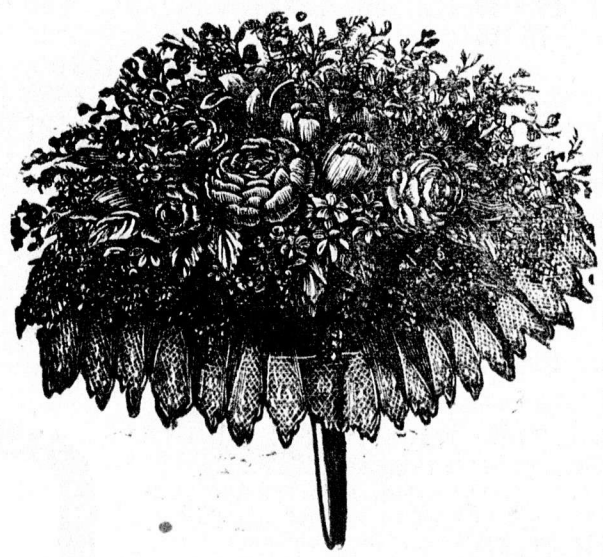

CSOKROK

menyasszonyi, koszoruleányi, báli vagy bármely alkalmi szép berlini papirtartóval 1 forinttól 3 forintig — Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig. — Csokrok a legfinomabb kivitelben, finom selyemtartókban, 8 forinttól 12 forintig, rózsa és Caméliákból, ami azelőtt 15 frttól egész 20 forintba került. — Csokrok a legnagyobb mintájuak, legujabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forintig, ami ezelőtt 40 forintba került.

Élő virágokból: **Koszoruk**: igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve 1—3 forintig. — **Babérkoszoruk**: ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2—5—10 forintig. — **Ficus** és **Magnolia koszoruk**: a legnagyobb mintájuak, a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal diszitve, szalag és aranyfelirással 10—25 forintig, ami ezelőtt 35—40 frtba került. **A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készittetnek.**

Szöllő-oltványok: Sima zöld oltvány Ripária portálison, a legkiválóbb borfajok 100 drb. 5 forint, 1000 darab 45 forint; a legkiválóbb csemegefajok 100 darab 8 forint. 1000 75 forint igen erős szép gyökeres 2 éves Riparia portálisra nemesitve, a legkiválóbb borfajok 100 drb. 12 frt. 1000 darab 100 forint. Csemege és lugos fajok, a legkiválóbb fajokból 100 drb. 16 frt. európai gyökeres borfajok 100 drb. 1 frt; csemege fajok 100 drb. 2 frt; 2 millióRiparia portalis sima I-sö osztályu 100 drb. 1 frt 20 kr., 1000 darab 10 frt II-od osztályu 100 drb. 60 kr. 1000 drb. 4 frt.; gyökeres I-sö osztályu 100 drb. 20 frt, II-od osztályu 100 drb. 12 frt. Riparia, Solonis és Monticola ugyancsak oly árban, mint a portalis.

Egyéb kertészeti czikkekről, valamint szőlő-oltványokról faj és árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál, kiváló tisztelettel

Farkas József kereskedelmi mükertészete Nagy-Váradon.

Hogy hivják?

Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséjét, boldogságát megállapithatná! Talán aneve melletti osztálysorsjegy szám egy nagyobb nyereménynyel lesz kihuzva már a legközelebbi huzásokon. Tegyen szerencsekisérletet az itt közölt névsorban levő neve melletti számmal, — mely ☛ CSAKIS

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

bankházában BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utcza 13. kapható. ☛ mert

KISS szerencséje NAGY!

Abel	720	Barnabás	88075	Eleazár	82645	Géza	51045	Johanna	103930	Lóránt	108016	Oktavius	8548	Szalvátor	90733
Ábrahám	8178	Beatrix	106174	Elemér	82604	Gida	51034	Jolán	733	Lothar	29391	Olga	21900	Szerafin	58568
Ádám	93823	Béla	26595	Eleonóra	108458	Gilbert	108797	Jónás	5150	Lőrincz	106189	Olivér	84215	Szeréna	8207
Adél	22219	Bencze	102239	Eliás	29161	Gizella	618	Jonathán	21510	Luczia	9686	Olympia	90750	Szidónia	87042
Adolár	99090	Benedek	91888	Ella	102283	Gottfrid	108114	Jordán	88503	Luczián	107172	Orbán	109469	Szigfried	107230
Adolf	102156	Benjamin	90848	Elvira	57540	Guidó	10489	Józsa	108052	Ludmilla	22785	Oszkár	643	Szilárd	56084
Adorján	72973	Benő	795	Elza	108111	Gusztáv	108100	József	93820	Ludwig	94209	Othelló	106165	Taksony	8205
Adrián	105991	Bernát	108986	Emánuel	57507	Gyárfás	29139	Judith	8370	Lujza	87047	Othmár	99062	Tamás	84207
Adrien	3386	Berta	73343	Emil	102293	György	108109	Julia	775	Lukács	108002	Ottilia	102241	Tasziló	107173
Agátha	102593	Bertalan	102242	Emilia	82142	Györgyike	56826	Julián	102197	Lukrécia	29135	Ottó	102230	Tekla	73307
Ágnes	82109	Bertold	29443	Emma	107154	Győző	108796	Juliska	89997	Magda	94940	Ottokár	799	Teofil	22238
Ágost	106066	Bertram	108798	Emőd	82146	Gyula	41675	Jusztina	107155	Magdolna	58562	Ödön	91092	Teodor	66121
Agoston	89943	Biri	57530	Endre	108422	Gyuri	108794	Jutka	82601	Malvin	107232	Orzsi	86310	Teresi	108023
Ákos	94902	Blanka	102286	Erasmus	704	Habakuk	82141	Kajetán	103930	Manfréd	86355	Pál	107171	Teréz	656
Aladár	5134	Bódog	672	Erna	102591	Hajnalka	108116	Kálmán	89998	Manó	8375	Paula	57510	Terka	22238
Alajos	102597	Bogdán	108991	Ernesztin	26348	Hedvig	26592	Kamil	108409	Marczel	66120	Paulin	21834	Tibor	29136
Albán	56842	Boldizsár	57512	Ernő	107163	Heléna	108404	Karolina	676	Margit	108051	Pepi	29153	Tihamér	108026
Albert	91095	Bonifácz	106176	Ervin	29477	Henrik	99089	Károly	102300	Mária	791	Péter	108412	Tinka	36504
Albin	742	Borbála	36510	Erzsébet	102585	Herman	108456	Katalin	29143	Mariska	22962	Piroska	29326	Titusz	22000
Albrecht	106152	Boriska	108792	Eszter	29145	Hermina	57543	Katarina	106195	Márk	8356	Pista	8390	Tivadar	58519
Alfonz	56091	Böske	73384	Etel	108044	Hilár	108470	Kázmér	5527	Márkus	29442	Pongrácz	41230	Tóbiás	8191
Alfréd	94204	Brigitta	102176	Eufrozina	91856	Hilda	10480	Kelemen	91094	Márta	108024	Ráchel	108419	Tódor	5548
Alice	93822	Camilia	652	Eugénia	108999	Hubert	108454	Kereszt(é)ly	88084	Martin	22267	Rafael	57520	Ulrik	108760
Amália	102236	Carolina	106051	Eva	107168	Hugó	80146	Klára	102231	Márton	56835	Regina	22970	Urbán	640
Ambrus	72789	Czeczilia	57506	Ezsaias	73369	Humbert	108451	Klotild	705	Máté	108413	René	86304	Valentin	108039
Andor	108061	Czézár	102187	Fábián	108998	Ibolyka	716	Kolozs	8177	Matild	82104	Rezső	108019	Valér	80213
András	89942	Clarissa	86351	Fanni	41670	Ida	108105	Konrád	93811	Mátyás	108410	Richárd	8374	Valéria	108992
Angelika	10284	Clement.	108777	Farkas	107164	Ignácz	83611	Konstatin	22230	Maxim	56821	Róbert	87041	Vazul	82105
Anna	670	Constant.	712	Felicia	80237	Ilka	108099	Kornél	91877	Melania	106171	Rókus	108406	Venczel	106151
Antal	5147	Córa	106153	Félix	106190	Illés	80090	Kornélia	9296	Melinda	26574	Róland	80146	Vendel	73376
Anton	108055	Cornélia	10478	Ferdinánd	57516	Ilma	108088	Kristóf	29439	Melitta	108056	Román	109456	Verona	108452
Antonia	744	Cristian	102175	Ferencz	108994	Ilona	87045	Krisztián	22175	Menyhért	57205	Romeo	89996	Vidor	80088
Aranka	102234	Dániel	29148	Flóra	91851	Imre	108095	Krisztina	5546	Miczi	106184	Róza	60088	Viktor	108098
Arisztid	56825	Dávid	108795	Flórián	106068	Ipoly	654	Lajos	64621	Mihály	72790	Rozália	109455	Viktoria	80135
Armand	106169	Demeter	641	Flóris	72967	Incze	108097	László	58103	Miklós	90687	Rozina	41665	Vilma	91100
Ármin	29329	Demjén	106159	Fodor	108762	Irén	29191	Laura	107236	Miksa	84210	Rózsika	8365	Vilmos	89941
Arnold	90745	Dénes	58522	Franciska	675	Irma	108473	Lázár	57515	Milán	8392	Rudolf	108793	Vincze	106156
Áron	93821	Dezső	106157	Frida	108791	István	29444	Lea	108083	Mór	108039	Salamon	72145	Virgil	760
Arpád	22184	Domokos	642	Fridrika	44722	Iván	108761	Lehel	36501	Móricz	73346	Sámson	9692	Walter	5131
Arthur	88504	Donáth	102188	Frigyes	102161	Ivor	52209	Lénár	8536	Mózes	8350	Samu	22250	Wilhelmin	102186
Arzén	108066	Dóra	88062	Fülöp	56826	Izabella	108752	Lenke	87527	Náczi	8396	Sámuel	66116	Wladimir	41659
Atilla	29150	Dorottya	108045	Gábor	106067	Izidor	26330	Leó	21888	Nándor	86719	Sándor	8314	Wolfram	102197
Augusta	90752	Döme	73389	Gábriel	56812	Izor	108773	Leontin	72143	Nárczisz	22249	Sári	58520	Zachariás	91864
Aurél	5530	Dömötör	108072	Gábriella	105994	Izrael	646	Leonora	91089	Natália	108046	Sarolta	108799	Zádor	102299
Aurélia	108071	Eberhard	56830	Gáspár	29164	Izsó	108759	Leopold	41661	Náthan	8233	Sebestyén	73342	Zoltán	58528
Balázs	88086	Edith	102276	Gebhard	106045	Jakab	711	Lidia	107229	Nelli	58113	Simon	8299	Zseni	22216
Bálint	91084	Ede	80090	Gedeon	82137	Janka	108767	Lina	51069	Neszti	22248	Soma	72150	Zsigmond	84039
Balthazár	29334	Eduárd	108086	Gellért	108983	János	73400	Lipót	8355	Netti	90716	Stefánia	109469	Zsófia	8549
Bandi	102228	Edwin	26345	Gergely	620	Jenő	107155	Livia	22220	Nikita	66109	Szabolcs	86717	Zsuzsánna	66842
Barbara	91874	Elek	102592	Gertrud	106000	Joachim	73371	Lorencz	86720	Norbert	108415	Szaniszló	8277	Xavér	106686

A szives megrendeléseket posta fordultával kérjük, hogy a kivánt szám időközben el ne adassék

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat és a legnagyobb főnyereményt **600,000 koronát — 1.800,000**
400,000 koronát — 400,000

Összesen **4** sorsjegyre **2.200,000** koronát vevőinknek kifizetni.

Több ezer fél nyert a most lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket **KISS-nél**

Minden egyes huzás után közzéteszszük a nagyobb budapesti hirlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét ugy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint igen tisztelt vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kisérelje meg tehát szerencséjét mindenki **Kiss Bankházában**, mert **Kiss** szerencséje **Nagy!**

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték FŐELÁRUSITÓ HELYE:

Kiss Károly és Társa

BUDAPEST, Kossuth-utcza 13.

Fióküzletek: **Erzsébet-körut 19., Vácz-körut 5. s József-körut 78.**

Az I. oszt. sorsjegyek árai
Egy nyolczad 1 K. 50 fil.
Egy negyed 3 » — »
Egy fél 6 » — »
Egy egész 12 » — »

Tessék kivágni és czimünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa Bankháza,
Budapest IV., Kossuth Lajos-utcza 13.

Szíveskedjék nekem a XVII. sorsjáték I. osztályára a ..... sorsjegyet hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát ..... kor. ..... fill. { mellékelve bélyegekben küldöm. / egyidejüleg postautalványon küldöm. / kérem utánvételezni.

Pontos czim
Név: .....
Lakhely: utcza, házszám: .....
Utolsó posta: (megye): .....

A XVII. sorsjáték első osztályának huzása már ov. 23, 24-én.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.